ประเทศไทย
THAILAND

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานใหญ่ อาคารเลอคองคอร์ด
๒๐๒ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. ๐ ๒๖๙๔ ๑๒๒๒ (อัตโนมัติ ๘๐ เลขหมาย)
โทรสาร ๐ ๒๖๙๔ ๑๒๒๐-๑

ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว
อาคารเลอคองคอร์ด ชั้น ๑๐
๒๐๒ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. ๐ ๒๖๙๔ ๑๒๒๒ โทรสาร ๐ ๒๖๙๔ ๑๓๖๑
๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. **จันทร์-ศุกร์**
เว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์

อาคารราชดำเนินนอก
๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๗๗๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๙๗๗๕
๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. **ทุกวัน**

www.tat.or.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : info1@tat.or.th

ฟังข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรศัพท์
รับข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร
๑๖๗๒
(บริการ ๒๔ ชั่วโมง)
นอกพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล กดรหัส (๐๒)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ท่องเที่ยว ตาก

เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้

ห้ามจำหน่าย

ปก : *ล่องเรือยาง น้ำตกทีลอเร*

"ธรรมชาติน่ายล ภูมิพลเขื่อนใหญ่
พระเจ้าตากเกรียงไกร เมืองไม้ และป่างาม"

ตาก เป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง มีชื่อเดิมว่า "เมืองระแหง" ในอดีตเป็นเมืองที่มีชาวมอญอาศัยอยู่มาก่อน ดังมีหลักฐานศิลปะมอญปรากฏอยู่ ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ที่อำเภอบ้านตาก เมืองนี้สร้างขึ้นก่อนสมัยกรุงสุโขทัยเป็น ราชธานี ต่อมาเมื่อได้สถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแล้ว เมืองตากมีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญด้านฝั่งตะวันตก และยังเป็นเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับพระมหาราชในอดีตถึง ๔ พระองค์ ที่เสด็จมาชุมนุมกองทัพ ณ ดินแดนเมืองตากแห่งนี้ ได้แก่ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายตัวเมืองตากจากฝั่งขวาของแม่น้ำปิงมายังฝั่งซ้ายบริเวณตำบลบ้านระแหงจนกระทั่งทุกวันนี้

ตาก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๔๒๖ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๑๐,๒๕๔,๑๕๖ ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขา และป่าไม้ เป็นจังหวัดที่มีอุทยานแห่งชาติหลายแห่งที่ยังคงความสมบูรณ์ของป่า และธรรมชาติ อาทิ อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช อุทยานแห่งชาติแม่เมย อุทยานแห่งชาติลานสาง และอุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ ตลอดจนมีน้ำตกที่นักท่องเที่ยวรักการผจญภัย และนิยมการล่องแก่งต้องมาเยือนสักครั้ง คือ น้ำตกทีลอซู และน้ำตกทีลอเร นอกจากความสวยงามตามธรรมชาติแล้ว ยังเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อทั้งดอกไม้ และผลไม้ โดยเฉพาะทับทิม ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีผลใหญ่ และกำลังได้รับความนิยมมาก

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า โดยมีแม่น้ำเมย และทิวเขาถนนธงชัยเป็นพรมแดน
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร และกาญจนบุรี

ระยะทางจากอำเภอเมืองตากไปอำเภอใกล้เคียง

อำเภอบ้านตาก	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอสามเงา	๕๖	กิโลเมตร
อำเภอแม่สอด	๘๖	กิโลเมตร
อำเภอแม่ระมาด	๑๒๐	กิโลเมตร
อำเภอพบพระ	๑๓๕	กิโลเมตร
อำเภอท่าสองยาง	๑๗๐	กิโลเมตร
อำเภออุ้มผาง	๒๒๑	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอวังเจ้า	๓๘	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดตากไปจังหวัดใกล้เคียง

กำแพงเพชร	๖๘	กิโลเมตร
สุโขทัย	๗๙	กิโลเมตร
พิจิตร	๑๕๗	กิโลเมตร
นครสวรรค์	๑๘๕	กิโลเมตร

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ ถนนสายเอเชีย ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ อีกครั้ง ผ่านเข้ากำแพงเพชร และตรงไปจังหวัดตาก รวมระยะทาง ๔๒๖ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๕ ชั่วโมงครึ่ง

รถโดยสารประจำทาง *บริษัท ขนส่ง* จำกัด มีบริการเดินรถระหว่างกรุงเทพฯ-ตาก ทั้งช่วงเช้า และช่วงเย็น เวลา ๐๕.๓๐-๑๓.๐๐ น. และ ๑๖.๓๐-๒๒.๐๐ น. และกรุงเทพฯ-แม่สอด ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๙.๐๐ น. ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีขนส่งหมอชิต 2 โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๘๐๕๕, ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ และมีบริษัทเดินรถเอกชน ได้แก่ *บริษัท ทันจิตต์ ทัวร์* วิ่งระหว่าง กรุงเทพฯ-ตาก ตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐-๒๒.๐๐ น., กรุงเทพฯ-แม่สอด เวลา ๒๒.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๓๐๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๓๒๑๐-๑๓ และ*บริษัท เชิดชัย ทัวร์* วิ่งระหว่าง กรุงเทพฯ-ตาก ตั้งแต่เวลา ๑๒.๓๐-๒๒.๐๐ น. กรุงเทพฯ-แม่สอดมีรถออกเที่ยวเดียวคือ เวลา ๒๒.๑๕ น. สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๐๕๔ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๐๑๙๙

เครื่องบิน *บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)* ไม่มีเที่ยวบินที่บินตรงไปอำเภอเมืองตาก แต่สามารถใช้เที่ยวบินกรุงเทพฯ-แม่สอด หรือเที่ยวบินกรุงเทพฯ-พิษณุโลกก็ได้ แล้วเดินทางไปจังหวัดตากโดยรถโดยสารประจำทาง สอบถามเที่ยวบินได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โทร. ๑๕๖๖, ๐ ๒๒๘๐ ๐๐๖๐ และ ๐ ๒๖๒๘ ๒๐๐๐

การเดินทางจากจังหวัดตากไปจังหวัดใกล้เคียง

นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางจากจังหวัดตากกลับกรุงเทพฯ หรือไปจังหวัดอื่น สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งจากเครื่องบิน และรถประจำทาง

เครื่องบิน *บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)* มีบริการเที่ยวบินจากอำเภอแม่สอดไปยังจังหวัดเชียงใหม่ และกรุงเทพฯ สอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานแม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๔๔๐, ๐ ๕๕๕๓ ๑๗๓๐

รถโดยสารประจำทาง *บริษัท ขนส่ง จำกัด* และ *บริษัทเดินรถเอกชน* มีบริการรถโดยสารปรับอากาศ และรถธรรมดาวิ่งระหว่างอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิษณุโลก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ลำปาง พะเยา เชียงใหม่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อำเภอบ่อไร่ จังหวัดจันทบุรี สอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีขนส่ง จังหวัดตาก โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๐๕๗ สถานีขนส่ง อำเภอแม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๙๔๙ และ บริษัท ไทยพัฒนกิจขนส่ง จำกัด ถนนอินทรคีรี อำเภอแม่สอด วิ่งระหว่างแม่สอด-เชียงราย-แม่สาย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๓๓๑

นอกจากนี้ยังมีบริษัทรถเช่าที่ให้บริการเช่ารถในเขตอำเภอเมืองอีกด้วย

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมือง

ศาลหลักเมืองสี่มหาราช ตั้งอยู่เชิงสะพานกิตติขจร ก่อนเข้าตัวเมืองตาก จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เมืองตากเป็นเมืองเก่ามีมาก่อนสมัยกรุงสุโขทัย เป็นเมืองที่มีพระมหาราชเจ้าในอดีตได้เสด็จมาชุมนุมกองทัพที่เมืองตากถึง ๔ พระองค์ คือ *พ่อขุนรามคำแหงมหาราช* ทรงชนช้างกับขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด *สมเด็จพระนเรศวรมหาราช* ทรงประกาศอิสรภาพ ณ เมืองแกรง แล้วยกทัพกลับราชอาณาจักรไทย โดยเสด็จผ่านดินแดนเมืองตากเป็นแห่งแรก *สมเด็จพระนารายณ์มหาราช* ทรงนำทัพไปตีหัวเมืองฝ่ายเหนือ และได้สร้างวัดพระนารายณ์ ปัจจุบันอยู่ที่เชิงสะพานกิตติขจร และ *สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช* เคยได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองตากเพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของอดีตมหาราชทั้งสี่พระองค์ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวจังหวัดตาก จึงได้จัดสร้างศาลหลักเมืองสี่มหาราชขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕

ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตั้งอยู่ที่ถนนจรดวิถีถ่อง ใกล้กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศาลนี้แต่เดิมอยู่ที่วัดดอยเขาแก้วฝั่งตรงข้ามกับตัวเมือง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ชาวเมืองเห็นว่าศาลนั้นไม่สมพระเกียรติ จึงช่วยกันสร้างศาลขึ้นใหม่พร้อมกับให้กรมศิลปากรหล่อพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขนาดใหญ่กว่าพระองค์จริงเล็กน้อย ในพระอิริยาบถที่กำลังประทับอยู่บนราชอาสน์ มีพระแสงดาบพาดอยู่ที่พระเพลา ที่ฐานพระบรมรูปมีคำจารึกว่า "พระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี ทรงพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๒๗๗ สวรรคต พ.ศ. ๒๓๒๕ รวม ๔๘ พรรษา" ศาลนี้เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป

วัดโบสถ์มณีศรีบุญเรือง ตั้งอยู่ที่บ้านรมณีย์ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง วัดนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๑ บูรณะปฏิสังขรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ ภายในวัดมีเจดีย์ทรงมอญบรรจุพระธาตุไว้ ได้บูรณะฉัตร และบรรจุพระธาตุไว้ที่ส่วนบนของยอดฉัตร ส่วนในวิหารประดิษฐานพระประธานที่ชาวบ้านเรียกว่า **"หลวงพ่อพุทธมนต์"** สร้างสมัยสุโขทัย ราวต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๙ มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก

วัดดอยเขาแก้ว หรือ **วัดพระเจ้าตาก** ตั้งอยู่ที่ตำบลแม่ท้อ ห่างจากลำน้ำปิงประมาณ ๒๕๐ เมตร เป็นวัดที่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีโบราณสถานที่สำคัญประกอบด้วย โบสถ์ที่มีใบเสมาคู่วิหาร เจดีย์ และพระพุทธบาทจำลองอยู่ในโบสถ์ ด้านหน้ามีเจดีย์ ๒ องค์ ใช้บรรจุอังคารบิดามารดา ของพระเจ้าตากสินมหาราช

วัดมณีบรรพตวรวิหาร อยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๑ ใกล้โรงพยาบาลตาก ก่อนเข้าตัวเมืองเล็กน้อย ตั้งอยู่บนเนินเขา เป็นวัดหลวงประจำจังหวัดและวัดพัฒนาตัวอย่าง ด้านหลังเป็นเจดีย์ทรงมอญย่อเหลี่ยมไม้ ๑๖ ภายในอุโบสถมีพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่วัดนี้ และเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปแสงทอง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสมัยเชียงแสน หน้าตักกว้าง ๓๐ นิ้ว ชาวบ้านอัญเชิญมาจากวัดร้างแห่งหนึ่งในเขตตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำเมืองตาก

วัดสีตลาราม หรือ **วัดน้ำหัก** ตั้งอยู่ที่บ้านจีน ถนนตากสิน ตำบลระแหง เป็นวัดเก่าแก่ของจังหวัด เหตุที่ชาวบ้านเรียกวัดน้ำหัก เพราะในสมัยก่อน

บริเวณด้านตะวันตกของวัดเป็นแม่น้ำปิง กระแสน้ำไหลหักวน เนื่องจากเมื่อถึงหน้าน้ำหลาก น้ำจากห้วยแม่ท้อซึ่งไหลแรงมากได้ไหลตัดกระแสน้ำของแม่น้ำปิงให้เบนหักมายังท่าน้ำหน้าวัดนี้ ต่อมาได้มีการถมดินสองฝั่งแม่น้ำ ร่องน้ำเปลี่ยนไป จึงไม่มีคุ้งน้ำที่มีกระแสน้ำไหลวนให้เห็นอีก ภายในวัดมีบรรยากาศร่มรื่น โบสถ์ และอาคารเรือนไม้สร้างตามศิลปะยุโรป พระอุโบสถของวัดเคยถูกไฟไหม้แต่ได้มีการสร้างขึ้นใหม่ หน้าอุโบสถมีวิหารคด สร้างด้วยไม้แกะสลักลวดลาย ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยอยุธยา

ตรอกบ้านจีน อยู่ใกล้วัดสีตลาราม สมัยที่ลำน้ำแม่ปิงยังไม่ถูกถมเพื่อขยายฝั่ง ในอดีตเคยเป็นย่านการค้า และเส้นทางลำเลียงสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ส่งมาจากปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อมาขึ้นที่บ้านท่าจีน ปัจจุบันนยังคงมีเรือนไทยโบราณสร้างด้วยไม้สักทรงไทย ซึ่งหาดูได้ยากไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชม

วัดเขาถ้ำ ตั้งอยู่ที่บ้านแพะ ถนนพหลโยธิน ตำบลไม้งาม แยกขวาจากทางหลวงหมายเลข ๑ ตรงกิโลเมตรที่ ๔๒๓ เข้าไปตามถนนประมาณ ๙๐๐ เมตร สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๗ วัดเขาถ้ำนี้มีหินที่เป็นธรรมชาติวางเรียงรายเป็นชั้นสลับซับซ้อนกัน ทางเข้าถ้ำเป็นเขาสูงประมาณ ๗๐ เมตร ภายในวัดเขาถ้ำมีรอยพระพุทธบาทจำลอง พระสังกัจจายน์ เจ้าแม่กวนอิม และหลวงพ่อทันใจประดิษฐานอยู่ในอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปที่ปั้นด้วยปูนเสร็จภายในหนึ่งวัน บนยอดเขามีเจดีย์ตั้งอยู่ และสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของตัวเมืองตากได้ และทุก ๆ ปี หลังวันสงกรานต์จะมีการจัดงานประเพณี "ขึ้นวัดเขาถ้ำ" โดยมีการทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ในเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของไทย และสรงน้ำพระพุทธบาทจำลอง

อุทยานแห่งชาติลานสาง อยู่ที่บ้านลานสาง ตำบลแม่ท้อ ห่างจากตัวจังหวัดตากประมาณ ๒๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๖๕,๐๐๐ ไร่ ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อนติดต่อกันเกือบตลอดพื้นที่ ส่วนที่สูงที่สุดอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตก และทิศใต้ และลาดต่ำลงมาทางด้านทิศตะวันออก มีลำธารไหลผ่านหลายสาย เช่น ลำห้วยลานสาง ห้วยท่าเล่ย์ คลองห้วยทราย ห้วยอุมยอม ป่าในเขตอุทยานฯ มีทั้งป่า ดงดิบ ป่าสนเขา ป่าดิบเขา ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณสลับกันไปตามลักษณะภูมิประเทศ สัตว์ป่าที่พบเห็น ได้แก่ หมูป่า เก้ง เต่าปูลู เลียงผา ชะมด นกปรอดเหลืองหัวจุก เป็นต้น

ตามตำนานเล่ากันว่า เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เสด็จยกทัพไปตีเมืองเชียงใหม่ครั้งที่ ๒ ได้ทรงหยุดพักพลที่บ้านระแหง แขวงเมืองตาก มีชาวมอญเข้ามาสวามิภักดิ์ด้วยเป็นจำนวนมาก ทหารพม่าจึงติดตามเข้ามา สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้เสด็จยกทัพไปขับไล่ และพลัดหลงกับกองทัพ ประจวบกับเป็นเวลากลางคืน และสภาพพื้นที่เป็นป่าเขารกทึบยากแก่การติดตาม กองทัพไทยจึงหยุดพัก ขณะที่พักกันอยู่นั้นได้เกิดมีแสงสว่างพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า และได้ยินเสียงม้าคึกร้อง จึงรีบพากันไปยังจุดนั้น ก็พบสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีประทับม้าอยู่กลางลานหิน มีแสงสว่างออกมาจากพระวรกาย มีทหารพม่าคุกเข่าหมอบอยู่โดยรอบ และขณะนั้นเป็นเวลาฟ้าสางพอดี จึงเรียกบริเวณนั้นว่า **"ลานสาง"** และสถานที่ที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีประทับม้ายังคงมีอยู่ในปัจจุบัน คือ บริเวณน้ำตกลานสาง และที่บริเวณลานหินจะมีรอยเกือกม้าของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีอยู่ด้วย

สถานที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ ได้แก่

น้ำตกผาลาด เป็นน้ำตกที่มีลักษณะเป็นเนินหิน ไหลลดหลั่นลงมาสลับซับซ้อนกันเป็นลานหินกว้าง มีความลาดชันเล็กน้อย มีความกว้าง ๒๕ เมตร ยาว ๔๐ เมตร กระแสน้ำของลำห้วยลานสางที่ไหลบ่าไปตามแผ่นหินรวมตัวไหลลงสู่แอ่งเล็ก ๆ

น้ำตกลานเลี้ยงม้า อยู่ตอนต้นของลำห้วยลานสาง ถัดขึ้นไปจากน้ำตกผาลาด ๒๐๐ เมตร มีลักษณะเป็นเนินหินเตี้ย ๆ ตรงกลางเว้าเป็นช่องว่างกว้างประมาณ ๖ เมตร กระแสน้ำที่ไหลมาตามลำห้วยลานสาง เมื่อไหลมาถึงเนินหินเตี้ย ๆ น้ำจะไหลเข้ามาตามช่องหินสู่พื้นน้ำเบื้องล่าง น้ำตกชั้นนี้มีความสูงประมาณ ๕ เมตร

น้ำตกลานสาง อยู่ตอนต้นของห้วยลานสาง ถัดขึ้นไปจากน้ำตกลานเลี้ยงม้าประมาณ ๒ กิโลเมตร ห่างจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ๒๐๐ เมตร เป็นน้ำตกชั้นที่มีผู้นิยมไปมากที่สุด มีความสูงประมาณ ๔๐ เมตร น้ำตกจะไหลพุ่งออกมาจากซอกเขา แล้วไหลลดหลั่นลงมา ๓ ชั้น รวมตัวลงสู่แอ่งน้ำ และไหลลงสู่น้ำตกลานเลี้ยงม้า

น้ำตกผาเงิบ เป็นน้ำตกที่เกิดจากห้วยผาเงิบ น้ำจากห้วยผาเงิบจะไหลลงสู่ห้วยลานสางบริเวณใกล้ ๆ กับน้ำตก ลานสาง น้ำตกผาเงิบมีความสูง ๑๙ เมตร จะมีน้ำเฉพาะฤดูฝน และฤดูหนาว ความงามของน้ำตกอยู่ที่ผาเงิบ มีลักษณะเป็นหน้าผาสูงชันเป็นหลืบเหลี่ยม บางตอนก็มีหินงอก และหินย้อย

น้ำตกผาผึ้ง อยู่สูงขึ้นไปตามซอกเขา ห่างจากน้ำตกลานสาง ๗๕๐ เมตร เป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ใจกลางหุบเขา มีลักษณะเป็นหน้าผาเรียบ มีความลาดชันประมาณ ๗๐ องศา สูง ๓๐ เมตร ลำห้วยลานสางเมื่อไหลมาถึงยอดน้ำตกจะไหลบ่าแผ่กระจายเป็นละอองฝอยสีขาวไปตามหน้าผาลดหลั่นลงมาตามชั้นหิน

เล็ก ๆ เป็นบริเวณกว้างลงสู่แอ่งน้ำตก

น้ำตกผาเท อยู่สูงขึ้นไปตามลำห้วย ห่างจากน้ำตกผาผึ้ง ๑.๒ กิโลเมตร ตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ไปตามลำห้วยลานสาง ผ่านป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ที่มีสภาพป่า และชนิดของพันธุ์ไม้ที่แตกต่างกัน น้ำตกผาเท เป็นน้ำตกชั้นเดียวที่มีลักษณะเป็นหน้าผามีความชัน สูง ๒๕ เมตร เมื่อน้ำห้วยลานสางที่ไหลมาตามซอกด้วยความเร็วเมื่อมาถึงยอดหน้าผาซึ่งเป็นท้องน้ำตกที่มีการลดระดับต่ำลงอย่างรวดเร็ว น้ำจะพุ่งพ้นยอดผาเป็นสายลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่างด้วยความแรงจนน้ำกระจายเป็นฝอยทำให้เกิดเสียงดังครืน ๆ ได้ยินแต่ไกล

น้ำตกผาน้อย เป็นน้ำตกที่ไหลผ่านช่องแคบ ไหลลดหลั่นลงมาเป็นชั้น ๆ ลงสู่แอ่งน้ำที่กว้าง และมีความลึกมาก

น้ำตกท่าเลย์ เป็นน้ำตกที่มีลักษณะลาดชันไหลลดหลั่นลงมาจากหน้าผา มีความสูง ๕๐ เมตร

จุดชมวิว อุทยานฯ มีจุดชมวิวอยู่บนยอดเขาน้อยสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ และทัศนียภาพที่สวยงามของเมืองตากได้ โดยมีทางขึ้นบริเวณศาลเจ้าพ่อข้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

สถานที่พัก อุทยานฯ มีบ้านพัก ๓ หลัง ราคาหลังละ ๒๐๐-๘๐๐ บาท ในกรณีที่นักท่องเที่ยวนำเต็นท์มาเองเสียค่าสถานที่กางเต็นท์ ราคา ๓๐ บาท/คน/คืน สอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติลานสาง ตู้ ปณ. ๘ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๙๒๗๘-๙ หรืองานบริการบ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๗๒๔-๗๒๕, ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๓๔, ๐ ๒๕๗๙ ๗๒๒๓

การเดินทาง *รถยนต์* จากตัวเมืองตากใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ สายตาก-แม่สอด ห่างจากตัวเมือง ๑๙ กิโลเมตร ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๑๒-๑๓ ให้เลี้ยวซ้ายไป ๓ กิโลเมตร จะถึงบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว *รถประจำทาง* สามารถนั่งรถโดยสารประจำทางสายกรุงเทพฯ-ตาก มาลงที่สถานีขนส่งในอำเภอเมือง แล้วต่อรถตู้สายตาก-แม่สอดลงที่ปากทางเข้าอุทยานฯ และเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานฯ

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว *ชาวไทย* เด็ก ๑๐ บาท *ผู้ใหญ่* ๒๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* เด็ก ๑๐๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐๐ บาท รถยนต์ ๔ ล้อ ราคา ๓๐ บาท (ไม่รวมคนขับ)

อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตป่าแม่ท้อ ตำบลแม่ท้อ ตำบลพะวอ อำเภอเมือง และป่าแม่ละเมา อำเภอแม่สอด มีเนื้อที่ ๑๖๕,๒๕๐ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔ ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงชัน มีภูเขาสลับซับซ้อน สภาพป่าสมบูรณ์ เป็นอุทยานฯ ที่มีป่าหลายชนิด เช่น ป่าดิบเขา ป่าสนเขา ป่าดงดิบ ป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ อุทยานฯ มีอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐ องศาเซลเซียส ฝนตกชุกในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม จะมีอุณหภูมิ ๖ องศาเซลเซียส

พื้นที่ป่าแห่งนี้ในอดีตเคยใช้เป็นเส้นทางเดินทัพของไทย และพม่า ในปี พ.ศ. ๒๓๐๕ พระเจ้าอลองพญากษัตริย์พม่าได้ยกทัพมาล้อมกรุงศรีอยุธยา ในระหว่างยกทัพกลับทรงประชวร และสิ้นพระชนม์ในป่านี้

สถานที่น่าสนใจภายในอุทยานฯ ได้แก่

ต้นกระบากใหญ่ เป็นต้นไม้ที่ขึ้นในบริเวณหุบเขาของป่าดงดิบ เป็นพันธุ์ไม้เนื้ออ่อนมีลักษณะลำต้นตรงเปลา (คือ ลำต้นสูงชะลูดไม่มีกิ่งที่ลำต้น) เรือนยอดเป็นพุ่มกลมเปลือกสีน้ำตาลปนเทา มีอายุประมาณ ๗๐๐ ปี มีขนาดวัดโดยรอบได้ ๑๖.๔๐ เมตร หรือราว ๑๔ คนโอบ สูง ๕๐ เมตร เป็นต้นกระบากที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ผู้ค้นพบคือ นายสวาท ณ น่าน ช่างระดับ ๒ สถานีโทรคมนาคม จังหวัดตาก เส้นทางเดินที่ลงไปชมต้นกระบากใหญ่ทางอุทยานฯ ได้จัดทำเป็น ***เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ*** เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมระบบเชิงนิเวศของป่าด้วย ผู้ที่จะเดินลงไปชมต้นกระบากใหญ่ควรมีความพร้อมทางร่างกาย เพราะทางเดินค่อนข้างชัน *การเดินทาง* ต้นกระบากใหญ่อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๔ กิโลเมตร เป็นทางรถยนต์ประมาณ ๓ กิโลเมตร และเป็นทางเดินเท้าลงเขาชันอีกประมาณ ๑ กิโลเมตร

สะพานหินธรรมชาติ มีลักษณะเป็นแท่งหินขนาดใหญ่เชื่อมหน้าผาสองแห่งเข้าด้วยกัน มีความกว้าง และความสูงประมาณ ๒๕ เมตร เบื้องล่างมีลำธารไหลผ่าน ถัดออกไปประมาณ ๕๐ เมตร มีถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย *การเดินทาง* ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ไปจนถึงกิโลเมตรที่ ๓๕ ให้แยกเข้าศูนย์เพาะชำกล้าไม้ตาก และตรงไปประมาณ ๖ กิโลเมตร จากนั้นให้เดินเท้าต่อไปอีก ๒ กิโลเมตร ถึงสะพานหินธรรมชาติ

น้ำตกปางอ้าน้อย เป็นน้ำตกขนาดกลางมีน้ำไหลตลอดทั้งปี สูงประมาณ 20 เมตร อยู่ห่างจากต้นกระบากใหญ่ไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๒ กิโลเมตร

ถ้ำธารลอดผาขาว-ผาแดง อยู่ห่างจากที่ทำการ ๓๕ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำห้วยผาขาว-ผาแดง มีความสูง ๓๐ เมตร มีถ้ำธารลอดเกิดจากลำห้วยผาแดง ซึ่งไหลเลาะลงถ้ำด้านล่าง ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อยสวยงาม

น้ำตกแม่ย่าป้า เป็นน้ำตกขนาดกลางที่เกิดจากลำห้วยแม่ย่าป้า อยู่ในป่าทึบ มีน้ำไหลลดหลั่นกันลงมาเป็นชั้นตามร่องห้วย แล้วไหลลงสู่ลำห้วยแม่ท้อ

การเดินทาง ไปน้ำตกแม่ย่าป้านั้นยังไม่สะดวกนัก นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเดินป่าควรติดต่อขอคนนำทางกับเจ้าหน้าที่ของอุทยานฯ ก่อน

น้ำตกสามหมื่นทุ่ง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ เกิดจากลำห้วยสามหมื่นหลวง มีความสูง ๓๐ เมตร มีน้ำไหลตลอดทั้งปี

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว *ชาวไทย* เด็ก ราคา ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ ราคา ๒๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* เด็ก ราคา ๑๐๐ บาท ผู้ใหญ่ ราคา ๒๐๐ บาท รถยนต์ ๔ ล้อ ราคา ๓๐ บาท (ไม่รวมคนขับ)

สถานที่พัก อุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๘ หลัง ราคาหลังละ ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท มีเรือนนอน พักได้ ๖๐ คน ราคา ๒,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังมีค่ายพักแรมที่เล่นแค้มป์ไฟได้ และนักท่องเที่ยวที่นำเต็นท์มาเอง ทางอุทยานฯ ได้จัดสถานที่ตั้งเต็นท์ไว้เสียค่ากางเต็นท์ ๑๐๐ บาท/คน/คืน และอุทยานฯ มีร้านอาหารบริการแต่ต้องติดต่อล่วงหน้า สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช ตู้ ปณ. ๑๐ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๔๒๙ หรืองานบริการบ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๗๒๔-๕, ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๓๔, ๐ ๒๕๗๙ ๗๒๒๓

การเดินทาง *รถยนต์* ใช้เส้นทางสายตาก-แม่สอด ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๒๖ มีทางแยกขวาเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานฯ *รถประจำทาง* มีรถตู้วิ่งประจำทาง สายตาก-แม่สอด มาลงที่ปากทางแยกเข้าอุทยานฯ บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๖ แล้วจากนั้นจะต้องเดินเท้าเข้าไปอุทยานฯ อีก ๒ กิโลเมตร

อำเภอแม่สอด

อยู่ห่างจากอำเภอเมืองตาก ๘๖ กิโลเมตร ได้รับการจัดตั้งเป็นอำเภอมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๑ เดิมชื่อพระหน่อเก่ ตัวอำเภออยู่ในที่ราบระหว่างภูเขา ส่วนหนึ่งเป็นเทือกเขาในฝั่งประเทศไทย อีกส่วนหนึ่งเป็นเทือกเขาฝั่งสหภาพพม่า อำเภอแม่สอดมีพื้นที่ประมาณ ๒,๖๐๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรมีทั้งชาวเขาและคนที่อพยพจากอำเภอเมืองเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ รวมทั้งชาวพม่าที่มีภรรยาและบุตรเป็นคนไทยด้วย

ประวัติความเป็นมาของอำเภอแม่สอดนั้นยังไม่ปรากฏแน่ชัดว่าจะเป็นเมืองฉอดของขุนสามชนที่เคยยกทัพไปตีกรุงสุโขทัยหรือไม่ ยังไม่มีผู้ใดพิสูจน์ได้ เมื่อดูตามสภาพบ้านเมืองของอำเภอแม่สอดนั้น ไม่พบว่ามีสิ่งก่อสร้างที่เก่าแก่มีอายุอยู่ในยุคของสุโขทัยได้เลย ฉะนั้นจึงน่าเชื่อได้ว่าไม่ใช่เมืองเดียวกัน ขณะนี้ได้มีนักโบราณคดีพบซากเมืองโบราณอยู่ในป่าทึบ ในท้องที่อำเภอแม่ระมาด อาจจะเป็นเมืองฉอดตามศิลาจารึกกรุงสุโขทัยก็ได้

วัดมณีไพรสณฑ์ ตั้งอยู่ในตลาดแม่สอด ภายในวัดมีเจดีย์วิหารสัมพุทเธ มีลักษณะแปลกคือ บนองค์เจดีย์มีเจดีย์เล็ก ๆ ล้อมรอบถึง ๒๓๓ องค์ และพระพุทธรูปบรรจุอยู่ถึง ๕๑๒,๐๒๘ องค์ มีโบสถ์เก่าแก่อายุกว่า ๒๐๐ ปี ที่บริเวณหน้าบัน และหลังคาโบสถ์มีลายไม้ฉลุสวยงาม บริเวณโดยรอบวัดมีซุ้มและศาลาประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้แก่ หลวงพ่อสังกัจจาย พระพุทธรูปปูนปั้นปางพุทธไสยาสน์ เป็นต้น

วัดชุมพลคีรี ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่สอด เป็นวัดเก่าแก่มีอายุกว่า ๒๐๐ ปี มีเจดีย์สร้างใหม่จำลองแบบมาจากเจดีย์ชเวดากองของสหภาพพม่า ภายในโบสถ์ประดิษฐานพระพุทธรูปประธานปางมารวิชัย ส่วนในวิหารเป็นที่เก็บกลองโบราณมีอายุกว่า ๒๐๐ ปี

น้ำตกแม่กาษา อยู่ที่ตำบลแม่กาษา เป็นน้ำตกขนาดใหญ่มีทางเดินขึ้นไปบนเขาสูง มีถ้ำ และธารน้ำกว้างประมาณ ๕ เมตร เป็นทางจากปากถ้ำถึงน้ำตก *การเดินทาง* จากเส้นทางสายแม่สอด-แม่ระมาด (ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕) ประมาณกิโลเมตรที่ ๑๓-๑๔ มีป้ายทางเข้าเขียนว่า บ้านแม่กื๊ดสามท่า จากปากทางเข้าไปประมาณ ๔ กิโลเมตร และมีทางแยกเข้าไปอีกประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

บ่อน้ำร้อนแม่กาษา อยู่ที่ตำบลแม่กาษา บ่อน้ำร้อนนี้อยู่ในตัวหมู่บ้าน มีความกว้างประมาณ ๒ เมตร นอกจากนี้ยังมีธารน้ำร้อนเป็นสายมาพบกับธารน้ำเย็น เมื่อผ่านเข้าไปในบริเวณหมู่บ้านจะได้กลิ่นกำมะถันกรุ่นอยู่ทั่วไป และมีไอน้ำจาง ๆ ลอยขึ้นเหนือพื้นดินเล็กน้อย เมื่อเข้าไปดูที่ปากบ่อจะเห็นฟองและการเดือดของน้ำได้ชัดเจน อุณหภูมิของน้ำสูงพอสมควร บริเวณหมู่บ้านมีธรรมชาติที่สวยงามล้อมรอบด้วยภูเขาสูง และไร่นา *การเดินทาง* จากเส้นทางสายแม่สอด-แม่ระมาด ตรงกิโลเมตรที่ ๑๓-๑๔ ใช้เส้นทางเดียวกับน้ำตกแม่กาษา เข้าไปประมาณ ๗ กิโลเมตร ผ่านเข้าไปในหมู่บ้านถึงบ่อน้ำร้อนแม่กาษา

ศูนย์พัฒนา และสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดตาก ตั้งอยู่ที่ตำบลพะวอ บนดอยมูเซอ อยู่ในความดูแลของ กรมประชาสงเคราะห์ เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ศูนย์ฯ นี้อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลกว่า ๘๐๐ ฟุต เริ่มตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๒๕-๒๖ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๖,๕๐๐ ไร่ ชาวเขาที่อาศัยอยู่ในบริเวณดอยมูเซอ ได้แก่ เผ่ามูเซอดำ ม้ง หรือแม้ว และลีซอ ปัจจุบันชาวเขาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยส่วนใหญ่จะอพยพมาจากมณฑลทางตอนใต้ของประเทศจีน และเมืองปั่นในเขตรัฐฉานของสหภาพพม่า รวมทั้งเขตเชียงตุงด้วย ในบริเวณศูนย์พัฒนา และสงเคราะห์ชาวเขาฯ ได้จัดตั้ง *"ศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาบ้านอุมยอม"* ที่ให้ความรู้

และคำแนะนำแก่ผู้นำชาวเขาในการจัดการท่องเที่ยว มีการจัดแสดงเสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องใช้ จำลองบ้านมูเซอตัวอย่าง ส่วนบริเวณด้านนอกจัดทำเป็นลานเต้น **จะคึ** จำลอง (จะคึ คือการเต้นรำของเผ่ามูเซอ โดยจะเต้นตลอดทั้งวันทั้งคืน ผลัดเปลี่ยนกันเต้นตลอดเวลาไม่ให้เสียงกระทืบเท้าขาดหายไปจนกว่างานจะเลิก ในช่วงที่มีงานทุกคนจะหยุดทำงาน ถ้าใครทำจะถูกปรับ ยกเว้นงานกรีดยางฝิ่นเท่านั้น และสิ่งที่ทุกคนต้องทำ คือการออกเดินทางไปเยี่ยมญาติที่หมู่บ้านอื่นแม้ว่าจะไกล หรือใกล้ก็ตาม) นอกจากนั้นยังมี ***เส้นทางศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้านอุมยอม*** โดยชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ลักษณะของเรือนพักอาศัย หรือหากสนใจจะพักค้างแรมในหมู่บ้านก็ได้ และมี *เส้นทางศึกษาธรรมชาติอีกหนึ่งเส้นทาง* ได้แก่ เส้นทางการทำสวนชา กาแฟ ไร่ข้าว แหล่งน้ำซับ ซึ่งทำให้เห็นวิธีการปลูก และการดูแลพืชผลดังกล่าว ระหว่างทางยังมีน้ำตกให้ได้เที่ยวพักผ่อนอีกด้วย เส้นทางนี้ใช้ระยะเวลาเดินทางไป-กลับประมาณ ๑ วัน นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถสอบถามข้อมูลได้ที่ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดตาก ตู้ ปณ. ๒ อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๖๑๔

การเดินทาง จากทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ สายตาก-แม่สอด ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๒๕-๒๖ จะมีทางแยกซ้ายเลียบไปตามไหล่เขาอีก ๓ กิโลเมตร

สถานีทดลองพืชสวนดอยมูเซอ ตั้งอยู่ใกล้กับศูนย์พัฒนา และสงเคราะห์ชาวเขา บนเทือกเขาถนนธงชัย อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๙๐๐ เมตร เป็นสถานที่ทดลองวิจัยเมล็ดพันธุ์กาแฟ ชา ผลไม้ ผักต่าง ๆ และดอกไม้เมืองหนาว ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคมดอกบัวตองบนเทือกเขาบริเวณที่ตั้งสถานีฯ จะออกดอกบานสะพรั่ง

ตลาดสินค้าพื้นเมืองชาวเขาดอยมูเซอ ตั้งอยู่ริมเส้นทางสายตาก-แม่สอด ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๙ เป็นตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชาวเขา ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องเงิน และพืชผลต่าง ๆ ทางการเกษตร เปิดจำหน่ายทุกวัน

ศาลเจ้าพ่อพะวอ ตั้งอยู่บนเนินดินเชิงเขาพะวอ ถนนสายตาก-แม่สอด บริเวณกิโลเมตรที่ ๖๒-๖๓ ศาลนี้เป็นที่เคารพนับถือของชาวเมืองตาก และชาวอำเภอแม่สอดมาก เล่ากันว่าท่านเป็นนักรบชาวกะเหรี่ยง สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงแต่งตั้งให้เป็นนายด่านอยู่ที่ด่านแม่ละเมา เพื่อคอยป้องกันข้าศึกมิให้ข้ามเขามาได้ เดิมทีศาลเจ้าพ่อพะวออยู่อีกด้านหนึ่งของเขา แต่เมื่อตัดถนนไปทางใหม่จึงได้มาสร้างศาลขึ้นใหม่ มีผู้เล่าว่าศักดิ์สิทธิ์มาก ถ้าใครไปล่าสัตว์ในบริเวณเขาพะวอแล้วมักจะเกิดเหตุต่าง ๆ เช่น รถเสีย เจ็บป่วย หรือหลงทาง และเพราะเหตุที่เจ้าพ่อพะวอเป็นนักรบ จึงชอบเสียงปืน ทำให้ผู้ที่เดินทางมาสักการะมักยิงปืนถวาย จุดประทัด หรือบีบแตรถวายท่านเป็นการแสดงความเคารพ

เนินพิศวง อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๖๘ สายตาก-แม่สอด มีลักษณะเป็นทางขึ้นเนินที่แปลก คือเมื่อนำรถไปจอดไว้ตรงทางขึ้นเนินโดยไม่ได้ติดเครื่อง รถจะไหลขึ้นเนินไปเอง มีนักวิทยาศาสตร์ได้พิสูจน์ถึงสาเหตุนี้พบว่า เกิดจากเป็นภาพลวงตา เนื่องจากได้มีการวัดระดับความสูงของเนินลูกนี้แล้วปรากฏว่าช่วงที่มองเห็นเป็นที่สูงนั้น มีระดับความสูงต่ำกว่าช่วงที่เห็นเป็นทางลงเนิน ดังนั้นรถที่เรามองเห็นไหลขึ้นนั้นที่จริงไหลลงสู่ที่ต่ำกว่า แต่ก็ไม่มีผู้ใดสามารถบอกได้ว่าเหตุใดจึงมองเห็นเป็นภาพลวงตาเช่นนั้นได้

วัดโพธิคุณ หรือ **วัดห้วยเตย** อยู่ในตำบลแม่ปะ ริมทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ เส้นทางสายตาก-แม่สอด บริเวณกิโลเมตรที่ ๖๙ เป็นวัดฝ่ายอรัญวาสี (วัดป่า) จึงมีความสวยงามตามธรรมชาติ ภายในวัดมีพระอุโบสถสร้างแบบสถาปัตยกรรมประยุกต์ มีลักษณะคล้ายเรือลำใหญ่ มี ๓ ชั้น ภายในอุโบสถลงรักปิดทองโดยรอบ

วัดไทยวัฒนาราม เดิมชื่อ **วัดแม่ตาวเงี้ยว** หรือ **วัดไทยใหญ่** ตั้งอยู่หมู่ ๑ ตำบลท่าสายลวด ห่างจากตัวอำเภอแม่สอดไปประมาณ ๕ กิโลเมตร บริเวณกิโลเมตรที่ ๘๔ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ สายตาก-แม่สอด เส้นที่จะไปตลาดริมเมย ก่อนถึงสะพานมิตรภาพไทย-พม่า เป็นวัดในพระพุทธศาสนานิกายมหายานของชาวไทยใหญ่ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม พิธีกรรมต่าง ๆ ได้รับอิทธิพลมาจากสหภาพพม่า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๐ โดยนายมุ้งเป็นชาวพม่ารัฐฉาน ที่อพยพครอบครัวมาอาศัยอยู่ที่อำเภอแม่สอด และได้เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกของหมู่บ้านแม่ตาว ต่อมาได้รับพระราชทานนามว่า *หมื่นอาจคำแหงหาญ* ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นวัดพระพุทธศาสนาในสังกัดกรมศาสนา ในวัดมีพระพุทธมหามุณี ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่จำลองมาจากพระพุทธมหามุณีอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของชาวเมืองมัณฑเลย์ สหภาพพม่า เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวจังหวัดตากศรัทธาเลื่อมใสกันมาก

สะพานมิตรภาพไทย-พม่า ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าสายลวด เป็นสะพานที่สร้างข้ามแม่น้ำเมย ระหว่างอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กับเมืองเมียวดี ของสหภาพพม่า มีความยาว ๔๒๐ เมตร กว้าง ๑๓ เมตร **สำหรับประชาชน ชาวไทย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอแม่สอด** สามารถเดินทาง หรือนำรถยนต์ข้ามไปในประเทศพม่าได้ โดยทำบัตรผ่านแดนชั่วคราวได้ที่ ที่ว่าการอำเภอแม่สอด หรือศูนย์การค้าแม่เมยซิตี้ โดยเสียค่าธรรมเนียมทั้งในฝั่งประเทศไทย และฝั่ง

ประเทศพม่า และเสียค่าประกันภัยรถยนต์ตามที่กำหนด สอบถามข้อมูลก่อนเดินทางได้ที่ ที่ทำการอำเภอแม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๗๗

หมายเหตุ นักท่องเที่ยวชาวไทย ควรสอบถามรายละเอียดที่ ที่ว่าการอำเภอแม่สอดก่อนเดินทาง เนื่องจากระเบียบการอาจมีการเปลี่ยนแปลง

นักท่องเที่ยว **ชาวต่างประเทศ** ที่ต้องการเดินทางข้ามไปสหภาพพม่าต้องนำหนังสือเดินทาง (PASSPORT) มาแสดงที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองฝั่งไทยเพื่อประทับตราผ่านแดนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับฝั่งประเทศพม่าเสียค่าธรรมเนียมที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองฝั่งพม่า คนละ ๑๐ ดอลล่าร์ (อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้) เพื่อท่องเที่ยวแบบไปเช้า-เย็นกลับ ได้ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. และจากด่านตรวจคนเข้าเมืองนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสามารถเดินทางเข้าไปได้ไม่เกิน ๒ กิโลเมตร ควรสอบถามข้อมูลก่อนเดินทางได้ที่ ที่ทำการอำเภอแม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๗๗

ตลาดริมเมย เป็นชุมชนบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเมย ตรงข้ามกับอำเภอเมียวดีของสหภาพพม่า เป็นตลาดค้าขายสินค้าพื้นเมืองมากมายทั้งของไทย และสหภาพพม่า เช่น หน่อไม้แห้ง ปลาแห้ง ปลาหัวยุ่ง เห็ดหอม ถั่ว เครื่องหนัง ผ้าซาติน ฯลฯ นอกจากนี้ยังเป็นตลาดการค้าอัญมณี เช่น หยก ทับทิม และพลอยสีที่มาจากสหภาพพม่า *การเดินทาง* สามารถขึ้นรถสองแถวจากตลาดอำเภอแม่สอดไปตลาดริมเมยทุกวัน โดยลงที่บริเวณสะพานมิตรภาพไทย-พม่า อัตราค่าโดยสารคนละ ๑๐ บาท

พระธาตุหินกิ่วที่ดอยดินจี่ อยู่ที่บ้านวังตะเคียน พระธาตุ หรือเจดีย์หินกิ่วเป็นความมหัศจรรย์จากธรรมชาติ คือ ก้อนหินขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนชะง่อนผาเป็นหินที่กิ่วคอดเหมือนจะขาดออกจากกัน และมีเจดีย์ทรงมอญสร้างไว้มีขนาดพอดีกับความกว้างของก้อนหิน ชาวบ้านเรียกหินมหัศจรรย์นี้ว่า "เจดีย์หินพระอินทร์แขวน" เป็นที่เคารพของชาวจังหวัดตาก และประชาชนจังหวัดใกล้เคียง ทุก ๆ ปี ในเดือนกุมภาพันธ์ จะมีงานเทศกาลนมัสการพระธาตุหินกิ่ว *การเดินทาง* ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ผ่านหมู่บ้านท่าอาจ และหมู่บ้านวังตะเคียน จะพบทางแยกขวามือมีป้ายบอกทางไปพระธาตุหินกิ่ว ๓ กิโลเมตร

แม่น้ำเมย (พม่าเรียกว่า แม่น้ำต่องยิน) เป็นเส้นกั้นเขตแดนประเทศไทยกับสหภาพพม่า มีความยาวประมาณ ๓๒๗ กิโลเมตร แม่น้ำสายนี้ไหลขึ้นมิได้ไหลลงเช่นแม่น้ำทั่ว ๆ ไป มีต้นน้ำอยู่ที่บ้านมอเกอ ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ แล้วไหลผ่านอำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง ไปถึงจังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้วมาบรรจบกับแม่น้ำสาละวินแล้วไหลลงอ่าวมะตะบันในเขตพม่า *การเดินทาง* จากอำเภอแม่สอดใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร สุดเขตแดนไทยถึงแม่น้ำเมย

อำเภอแม่ระมาด

เป็นอำเภอชายแดนที่ติดต่อกับสหภาพพม่าอีกอำเภอหนึ่งของจังหวัดตาก อยู่ห่างจากตัวจังหวัด ๑๒๐ กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา สันนิษฐานว่าเดิมอำเภอแม่ระมาดเป็นชุมชนของชาวกะเหรี่ยง แต่ต่อมามีชาวไทยล้านนาอพยพมาอยู่เป็นจำนวนมากจนได้ยกฐานะเป็นอำเภอแม่ระมาด เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๔ *การเดินทาง* จากตัวจังหวัดตากใช้เส้นทางตาก-แม่สอด-แม่ระมาด หรือใช้เส้นทางตาก-บ้านตาก-แม่ระมาดก็ได้

วัดดอนแก้ว ตั้งอยู่หลังที่ว่าการอำเภอแม่ระมาด มีพระพุทธรูปแกะสลักหินอ่อน เป็นปฏิมากรรมของพม่าที่แกะสลักขึ้นพร้อมกัน ๓ องค์ *องค์ที่ ๑* ประดิษฐานที่ประเทศปากีสถาน *องค์ที่ ๒* ประดิษฐานที่ประเทศอินเดีย และ *องค์ที่ ๓* ได้อัญเชิญมาจากเมืองย่างกุ้ง ประดิษฐานในวิหารของวัดดอนแก้ว ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่งดงาม มีขนาดหน้าตักกว้าง ๕๐ นิ้ว สูง ๖๓ นิ้ว

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น ตั้งอยู่บริเวณป่าแม่ตื่น มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอแม่ระมาด และอำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีเนื้อที่ ๗๓๓, ๑๒๕ ไร่ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสูงชันสลับซับซ้อนมีป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง

สถานที่น่าสนใจในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น ได้แก่

ดอยขุนแม่ตื่น อยู่บริเวณหลังที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น มีลานหิน เป็นบริเวณกว้าง มีถ้ำขนาดเล็ก ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อย และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เช่น เก้ง เลียงผา ค้างคาว เป็นต้น

ลำน้ำแม่ตื่น เป็นลำน้ำสาขาที่มีขนาดใหญ่ของลำน้ำแม่ปิง ไหลลงมาบรรจบกับลำน้ำปิงบริเวณเหนือเขื่อนภูมิพล เป็นบริเวณที่สามารถล่องแก่งได้ โดยเริ่มต้นที่ ที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด ซึ่งอยู่แยกจากทางสายแม่ระมาด-บ้านตาก ประมาณกิโลเมตรที่ ๓๐ ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร ล่องไปตามลำน้ำแม่ตื่น ผ่านกลางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น ซึ่งนอกจากจะได้ชมความงามตามธรรมชาติของป่า และนกนานาพันธุ์แล้ว ยังจะได้ผจญภัยกับการล่องเรือยางผ่านเกาะแก่งตามลำน้ำแม่ตื่น และสัมผัสชีวิตของชาวแพเหนือทะเลสาบแม่ปิง

ดอยสอยมาลัย เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น ยอดดอยอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๑,๖๐๐ เมตร จากยอดดอยสามารถมองเห็นอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลได้ สิ่งที่น่าสนใจภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ

ได้แก่ *สลาแมนเดอร์* หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า *จิ้งจกน้ำ* เป็นสัตว์น้ำดึกดำบรรพ์ที่หายาก ลักษณะจะเหมือนกับจิ้งจก ลำตัวสีชมพู พื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าสนเมืองหนาว มีจุดชมวิวที่ดูทะเลหมอกในยามเช้าได้ในช่วงปลายฝนต้นหนาว ช่วงฤดูที่น่าเที่ยวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-มกราคม นักท่องเที่ยวสามารถกางเต็นท์พักแรมได้บริเวณที่ทำการเขตฯ สอบถามรายละเอียดได้ที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต ๔ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๔๓๔๑-๓ **นักท่องเที่ยวจะต้องขอใบอนุญาตที่หน่วยพิทักษ์ป่ากิ่วสามล้อก่อนขึ้นดอยสอยมาลัยทุกครั้ง**

การเดินทาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑๗๕ สายบ้านตาก-แม่ระมาด รถยนต์ที่ใช้ควรเป็นรถที่มีสมรรถนะสูง หรือรถขับเคลื่อน ๔ ล้อ

อำเภอท่าสองยาง

เป็นอำเภอชายแดนติดกับประเทศพม่า อยู่ติดลำน้ำเมย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขาสูงตามแนวเทือกเขาถนนธงชัย ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพื้นราบประกอบอาชีพทำไร่ ระยะทางจากอำเภอแม่สอด-อำเภอท่าสองยาง ประมาณ 84 กิโลเมตร รวมระยะทางจากตัวอำเภอเมืองตากถึงอำเภอท่าสองยางประมาณ ๑๖๙ กิโลเมตร

ถ้ำแม่อุสุ อยู่ในเขตวนอุทยานถ้ำแม่อุสุ หมู่ที่ ๔ บ้านมีโนะโค๊ะ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าสองยางไปทางเหนือประมาณ ๑๒ กิโลเมตร บนเส้นทางสายแม่สอด-แม่สะเรียง (ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕) เลยกิโลเมตรที่ ๙๔ ไปเล็กน้อยจะมีทางแยกซ้ายมือเข้าไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร ถ้ำแม่อุสุแห่งนี้เป็นถ้ำที่กว้างใหญ่ มีเพดานสูง อากาศโปร่ง และไม่มืดนัก มีลำห้วยแม่อุสุไหลผ่าน ถ้าเดินทางเข้าไปในถ้ำนี้จะต้องเดินลุยน้ำห้วยแม่อุสุ ถ้าในช่วงฤดูฝนระดับน้ำจะสูงมาก ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อยรูปร่างต่าง ๆ ดูสวยงาม ทางด้านตะวันตกจะมีโพรงหินขนาดใหญ่ และในตอนบ่ายจะมีแสงแดดส่องเข้ามาทำให้ถ้ำดูสวยงาม ทางเดินไม่ลำบาก ถ้าหากปีนขึ้นไปจนทะลุโพรงหินก็จะยิ่งสวยงาม เมื่อเดินเข้าไปในถ้ำสักระยะหนึ่งแล้ว หันกลับมาดูทางเข้าก็จะเห็นลำห้วยที่ไหลคดเคี้ยวออกจากถ้ำที่มืดไหลไปสู่ปากถ้ำที่สว่าง และบริเวณด้านหลังเป็นทุ่งหญ้า สีเขียวที่สวยงาม

อุทยานแห่งชาติแม่เมย อยู่ในเขตอำเภอท่าสองยาง มีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนสหภาพพม่าโดยมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นแบ่งเขตแดน บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีการจัดภูมิทัศน์ และตกแต่งพื้นที่ด้วยไม้ประดับดูสวยงาม บรรยากาศโดยรอบที่ทำการสงบร่มรื่นด้วยป่าเขา และยังมีสัตว์ป่าต่าง ๆ เช่น กวาง ละมั่ง เป็นต้น นอกจากนั้นทางอุทยานฯ ได้จัด ***เส้นทางศึกษาธรรมชาติ*** ใช้เวลาเดินประมาณ ๖ ชั่วโมง ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทางโดยติดต่อล่วงหน้าที่อุทยานฯ เป็นเส้นทางเดินแบบไปเช้า-เย็นกลับ หรือจะพักแรมก็ได้ ระหว่างเส้นทางที่เดินเป็นทางขึ้นเขาบ้าง ลงเขาบ้าง ทางเดินไม่ชันมาก เดินเรียบลำน้ำขึ้นไปเรื่อย ๆ ผ่านน้ำตกเล็ก ๆ บางครั้งต้องปีนบันไดไม้ไผ่ที่สร้างขึ้นขนานไปกับน้ำตก ละอองน้ำจากน้ำตกจะกระเด็นเข้ามาปะทะที่ใบหน้าทำให้สดชื่นขึ้น หากมาในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะพบดอกไม้ป่านานาชนิดหลากสีสันบานอยู่ริมทางเดินหรือริมน้ำตก เช่น ดอกกระทือสีแดง ดอกบัวตองสีเหลืองบานเป็นกอชวนสะดุดตาตัดกับผืนป่าสีเขียว บางดอกซ่อนตัวอยู่กับพรมมอสสีเขียวเข้ม

น้ำตกผาเทวะ เป็นอีกจุดหนึ่งที่จะได้พบในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และเป็นน้ำตกที่เด่นที่สุดในอุทยานฯ มีความสูง ๑๕๐ เมตร เวลาที่อยู่ใกล้ ๆ จะมองเห็นสายน้ำทิ้งตัวลงจากหน้าผา ส่งให้สายน้ำไหลแรงมากระทบโขดหิน และแอ่งน้ำเบื้องล่าง ป่ารอบ ๆ บริเวณจึงชุ่มชื้น และฉ่ำเย็นด้วยละอองของน้ำที่กระจายไปทั่ว สายน้ำสีขาวของผาเทวะที่ไหลยาวไปสู่เบื้องล่างสามารถมองเห็นได้จากอีกยอดเขาหนึ่ง

เมื่อขึ้นไปบนยอดเขาจะพบ *ทุ่งหญ้านิรนาม* เป็นทุ่งหญ้า และหุบเขาสามารถพักแรมได้ เป็นจุดมีทิวทัศน์สวยงาม และบรรยากาศเย็นสบาย ซึ่งถ้าตื่นมาตอนเช้าจะมองเห็นทะเลหมอกได้ถ้าฟ้าเปิด ใกล้ ๆ บริเวณจะพบหลุมขุดแร่เป็นระยะ ๆ เพราะที่นี่เคยเป็นพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่มาก่อน และบริเวณกลางป่ามีเจดีย์ซึ่งเป็นที่บรรจุอัฐิของหญิงสาวที่เลือกมาผูกคอตายเพราะผิดหวังในความรัก

สถานที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ ได้แก่

น้ำตกแม่ระเมิง เป็นจุดที่สามารถชมทะเลหมอก และดูพระอาทิตย์ตกได้อย่างสวยงามมีอยู่หลายจุด ได้แก่ ม่อนกระทิง ม่อนพูนสุดา ม่อนครูบาไส และม่อนกิ่วลม

คำแนะนำ สำหรับคนที่กลัวทากควรเตรียมอุปกรณ์กันทากไปด้วย ควรใส่รองเท้าที่กระชับ เกาะพื้น และควรมีน้ำดื่มติดไปด้วย

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ ชาวไทย เด็ก ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท *ชาวต่างประเทศ* เด็ก ๑๐๐ บาท ผู้ใหญ่ ๒๐๐ บาท รถยนต์ ๔ ล้อ ๓๐ บาท (ไม่รวมคนขับ)

สถานที่พัก ทางอุทยานฯ มีบริการบ้านพัก จำนวน ๓ หลัง ราคา ๑,๐๐๐ บาท หากต้องการให้อุทยานฯ บริการด้านอาหารต้องติดต่อก่อนล่วงหน้า ติดต่อรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติแม่เมย อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ๖๓๑๕๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๙๖๔๔

การเดินทาง *รถยนต์* จากตัวเมืองตากไปตามเส้นทางสายแม่สอด-แม่ระมาด-ท่าสองยาง (ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕) ระยะทางประมาณ ๑๑๔ กิโลเมตร จะมีทางแยกขวามือที่จุดตรวจแม่สลิดเป็นทางที่จะตัดไปสู่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นทางขึ้นเขาไปอีกประมาณ ๑๑ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ ทางขึ้นเขาเป็นทางชันรถบัสใหญ่ไม่สามารถขึ้นไปได้ (*หมายเหตุ* เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ช่วงแม่สอด-แม่ระมาด-ท่าสองยาง เป็นเส้นทางเรียบชายแดน จึงไม่แนะนำให้เดินทางผ่านช่วงหลังเวลา ๑๘.๐๐ น.) *รถประจำทาง* ให้นั่งรถสองแถวจากแม่สอดไปบ้านแม่สลิดหลวง หลังจากนั้นต้องเหมารถต่อไปที่ทำการอุทยานฯ

อำเภอพบพระ

เป็นอำเภอที่มีชายแดนติดกับสหภาพพม่าตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดตาก *การเดินทาง* ใช้เส้นทางสายตาก-แม่สอด ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๗๕ เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๒๖ เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖ ไปอีกประมาณ ๑๓ กิโลเมตร จึงถึงอำเภอพบพระ รวมระยะทางจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๓๕ กิโลเมตร ก่อนที่กรมทางหลวงจะตัดถนนลาดยางสายแม่สอด-พบพระ (ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖) นั้น การคมนาคมระหว่างสองอำเภอนี้ลำบากมาก เพราะพื้นที่ของอำเภอพบพระเป็นพื้นที่ราบสูงระหว่างภูเขารับลมมรสุมจากอ่าวเมาะตะมะ ดังนั้นพื้นที่นี้จึงมีฝนตกชุกที่สุดในเขตภาคเหนือราว ๒,๓๐๐-๓,๐๐๐ มิลลิเมตร เส้นทางการคมนาคมจึงมีแต่โคลนตม ต้องเดินลุยโคลนกัน ชาวบ้านจึงเรียกว่า ขี้เปรอะเพอะพะ แปลว่า ขี้โคลนเปรอะเลอะเทอะ หมายความว่า ถ้าใครผ่านไปแถบนี้ขาแข้งจะมีแต่ขี้เปรอะเพอะพะ จึงเรียกบริเวณนี้ว่า ***บ้านเพอะพะ*** แล้วจึงเปลี่ยนเป็น ***พบพระ***

น้ำตกนางครวญ เดิมชื่อ ***น้ำตกเพอะพะ*** ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น ***น้ำตกพบพระ*** และเปลี่ยนมาเป็นชื่อ ***น้ำตกนางครวญ*** เป็นน้ำตกขนาดกลางไหลลดหลั่นลงไปเป็นชั้นเล็ก ๆ ท่ามกลางป่าร่มรื่น มีต้นน้ำมาจากลำคลอง ริมท้องนาข้างทาง และทางการได้ตัดถนนผ่านตัวน้ำตกจึงแลดูเป็นน้ำตกเล็ก ๆ *การเดินทาง* ใช้เส้นทางหลวงสาย ๑๐๙๐ พอถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๑-๓๒ มีทางแยกขวามือเข้าอำเภอพบพระ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖ ที่อยู่ริมสะพานคอนกรีตด้านขวาบริเวณกิโลเมตรที่ ๑๒ ก่อนถึงอำเภอพบพระเล็กน้อย

บ่อน้ำร้อนห้วยน้ำนัก เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ น้ำในบ่อนี้เป็นน้ำร้อนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อุณหภูมิวัดได้ ๖๐ องศาเซลเซียส สามารถเที่ยวชมได้ตลอดปี *การเดินทาง* ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖ สายพบพระ-บ้านช่องแคบ (ใช้เส้นทางเดียวกับน้ำตกพาเจริญ) มีทางแยกขวาก่อนเข้าอำเภอพบพระแล้วให้แยกขวาทางไปหมู่บ้านห้วยน้ำนัก

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตตำบลช่องแคบ ตำบลพบพระ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ และตำบลด่านแม่ละเมา ตำบลพะวอ ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่กุ ตำบลแม่ตาว ตำบลมหาวัน อำเภอแม่สอด มีพื้นที่ ๕๓๔,๓๗๕ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๗๖๕ เมตร สภาพทั่วไปส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ และป่าเขาสน ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗

สถานที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ ได้แก่

น้ำตกพาเจริญ เป็นน้ำตกหินปูนที่เกิดจากลำห้วยน้ำไหลมารวมกับแหล่งน้ำซับแล้วไหลลงสู่ชั้นน้ำตกที่นับรวมได้ถึง ๙๗ ชั้น มีน้ำไหลตลอดปีแต่จะสวยงามในช่วงปลายฤดูฝน *การเดินทาง* ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ สายแม่สอด-อุ้มผาง มีทางแยกซ้ายกิโลเมตรที่ ๓๗ เข้าไปอีกประมาณ ๗๐๐ เมตร

จุดชมวิวดอยเกี๊ยะ ตั้งอยู่ในเขตป่าแม่สอด หมู่ที่ ๔ ตำบลพบพระ เป็นจุดสูงสุดชายแดนไทย-สหภาพพม่า มีความสูงประมาณ ๕๑๒ เมตร สามารถมองเห็นทิวทัศน์บริเวณป่าของพม่าได้ บางส่วนเป็นสันเขา และมีอากาศเย็นสบายในฤดูหนาวมีทะเลหมอกเหนือแม่น้ำเมย ที่เป็นเส้นแบ่งเขตแดนไทย-สหภาพพม่า

น้ำตกป่าหวาย เป็นน้ำตกหินปูนจากห้วยป่าหวายมีน้ำไหลตลอดปี บริเวณน้ำตกมีไม้หวายเป็นจำนวนมากจึงเป็นที่มาของชื่อน้ำตก *การเดินทาง* ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ สายพบพระ-อุ้มผาง เลี้ยวซ้ายก่อนถึงกิโลเมตรที่ ๔๒ อยู่ก่อนถึงบ่อน้ำร้อนห้วยน้ำนัก

น้ำตกสายฟ้า และน้ำตกสายรุ้ง เป็นน้ำตกที่มีละอองน้ำตกลงมากระทบแสงแดด เหมือนรุ้งกินน้ำ มีน้ำไหลตลอดปี *การเดินทาง* อยู่ระหว่างเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ เลยอำเภอพบพระไป ๑๑ กิโลเมตร จะถึงน้ำตกสายฟ้าและน้ำตกสายรุ้ง

สถานที่พัก อุทยานฯ มีบ้านพักบริการ จำนวน ๒ หลัง และมีเต็นท์ให้เช่า ราคา ๑๕๐ บาท/คืน นอนได้ ๔ คน แต่ต้องทำหนังสือติดต่อล่วงหน้า ถึงหัวหน้าอุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ กิโลเมตรที่ ๓๗ หมู่ ๖ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ๖๓๑๖๐

การเดินทาง อุทยานฯ ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ สายแม่สอด-อุ้มผาง ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๗ มีทางแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ ๗๐๐ เมตร

จะถึงที่ทำการอุทยานฯ

อำเภออุ้มผาง

อำเภออุ้มผาง อยู่ห่างจากจังหวัดตาก ๒๔๙ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๒,๗๐๓,๓๖๒ ไร่ ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในแปดอำเภอที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีชายแดนติดต่อกับสหภาพพม่า และเคยเป็นที่อยู่ของชาวกะเหรี่ยงมาก่อน ต่อมาจึงมีคนไทยภาคเหนืออพยพเข้ามาอาศัยอยู่มากขึ้น เดิมอุ้มผางเป็นเมืองหน้าด่านขึ้นอยู่กับจังหวัดอุทัยธานี เป็นจุดตรวจชาวพม่า ซึ่งเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้ประกาศให้ขึ้นกับจังหวัดตาก คำว่า ***"อุ้มผาง"*** เพี้ยนมาจากคำภาษากะเหรี่ยงว่า ***"อุ้มผะ"*** แปลว่า การแสดงหนังสือเดินทางของผู้เข้าออกไทย-พม่า

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท นครสวรรค์ กำแพงเพชร ถึงตาก ระยะทางประมาณ ๔๒๕ กิโลเมตร ก่อนถึงตัวจังหวัดตาก ๗ กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ สายตาก-แม่สอด ถึงอำเภอแม่สอดระยะทาง ๘๖ กิโลเมตร และจากอำเภอแม่สอดมีทางแยกซ้ายให้เข้าเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ สายแม่สอด-อุ้มผาง ทางไปอำเภออุ้มผาง ระยะทาง ๑๖๔ กิโลเมตร บนเทือกเขาถนนธงชัย เป็นเส้นทางที่คดเคี้ยวสลับซับซ้อนมีทั้งหมด ๑,๒๑๙ โค้ง เป็นที่รู้จักกันในนามของ **ถนนลอยฟ้า** จากอำเภอแม่สอดถึงอำเภออุ้มผางใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๔-๕ ชั่วโมง รวมระยะทาง ๖๘๙ กิโลเมตร

หมายเหตุ เส้นทางช่วงแม่สอด-อุ้มผาง นักเดินทางควรขับรถด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ และรถที่ใช้ควรมีสภาพดี หรือรถที่มีสมรรถนะสูง เพราะเป็นเส้นทางตัดผ่านเทือกเขา ถนนมีความคดโค้งมาก มีจุดแวะพักบริเวณกิโลเมตรที่ ๘๔ มีร้านขายอาหาร และเครื่องดื่ม ผู้ที่เมารถควรรับประทานยาแก้เมารถไว้ล่วงหน้า

บ้านโบราณ อุ้มผางเป็นชุมชนเล็ก ๆ มีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ลักษณะการสร้างบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว หลังคามุงด้วยวัสดุท้องถิ่น เช่น ใบตองตึง แป้นเกล็ดไม้ และกระเบื้องดินเผา ตัวบ้านยกสูง ใต้ถุนเปิดโล่ง มีบันไดขึ้นด้านหน้า ชานบ้านมีม้านั่งขนานกับขอบระเบียง รั้วบ้านทำด้วยปีกไม้ ปัจจุบันยังมีให้เห็นกันอยู่ นอกจากนั้นทางชมรมบ้านโบราณได้มีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าของบ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบ้านโบราณให้เป็นที่พักทางวัฒนธรรม ที่เรียกว่า "โฮมสเตย์" (HOME STAY) เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอำเภออุ้มผาง สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะเข้าพักสามารถติดต่อผ่าน ชมรมบ้านโบราณ โทร. ๐๕๕๕ ๖๑๒๘๗

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง มีพื้นที่ ๑,๖๑๙,๒๘๐ ไร่ เป็นเขตป่าอนุรักษ์เพื่อการสงวน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นผืนป่าตะวันตกที่เป็นต้นกำเนิดของแหล่งมรดกโลก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน อากาศจะหนาวและเย็นมากในระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ พรรณไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ป่าผลัดใบ สัตว์ป่าที่พบเห็น ได้แก่ เสือลายเมฆ สมเสร็จ เลียงผา เหยี่ยว นกกระทุง ได้รับการประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

สถานที่น่าสนใจภายในเขตฯ ได้แก่

น้ำตกทีลอซู คำว่า *ทีลอซู* เป็นภาษากะเหรี่ยง แปลว่า น้ำตกดำ ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ห่างจากที่ทำการเขตฯ ๓ กิโลเมตร มีลักษณะเป็นน้ำตกภูเขาหินปูนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนความสูงจากระดับน้ำทะเล ๙๐๐ เมตร เกิดจากลำห้วยกล้อท้อ ลำน้ำทั้งสายตกลงสู่หน้าผาสูงชัน มีน้ำไหลแรงตลอดปี ความกว้างของตัวน้ำตกประมาณ ๕๐๐ เมตร ไหลลดหลั่นเป็นชั้น ๆ มีความสูงประมาณ ๓๐๐ เมตร ล้อมรอบด้วยป่าดงดิบที่สมบูรณ์ เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามมาก ติดอันดับ ๑ ใน ๖ ของโลก ซึ่งการเดินทางไปชมน้ำตกแต่ละชั้นบางครั้งจะต้องเดินผ่านสายน้ำตก ควรใช้ความระมัดระวังมากเป็นพิเศษ

การเดินทาง *รถยนต์* จากอำเภออุ้มผางใช้เส้นทางสายอุ้มผาง-แม่สอด ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๖๑ มีทางแยกซ้ายที่บ้านแม่กลองใหม่ไปด่านเดลอ หรือจุดตรวจ "เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง" เป็นระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร (สำหรับนักท่องเที่ยวที่ขับรถเข้าน้ำตกทีลอซูต้องติดต่อขอรับใบอนุญาตเข้าที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง (สป. ๗) ได้ที่ ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผางก่อนทุกครั้ง นักท่องเที่ยวต้องยื่น สป. ๗ ที่ด่านเดลอ) จากนั้นเดินทางไปตามถนนลูกรังอีก ๒๖ กิโลเมตร ถึงที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ใช้เวลาในการเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ ๓ ชั่วโมง เส้นทางช่วงนี้เป็นทางดิน ควรใช้รถปิคอัพ หรือรถขับเคลื่อน ๔ ล้อที่มีสมรรถนะสูงเท่านั้น ในฤดูฝนรถอาจเข้าไม่ได้ และจากที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางต้องเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ ๓ กิโลเมตร จึงถึงตัวน้ำตกทีลอซู

ล่องแพ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อผ่านบริษัททัวร์ที่จัดล่องแพในอำเภออุ้มผางได้ โดยติดต่อได้ที่ ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๓๓๘

น้ำตกทีลอจ่อ หรือ **น้ำตกสายฝน** ห่างจากอำเภออุ้มผาง ๓ กิโลเมตร

ตามเส้นทางสายอุ้มผาง-บ้านปะละทะ ถึงแยกขวามือมีทางเข้าไปประมาณ ๑ กิโลเมตร ก็จะพบน้ำตก *ชั้นแรก* มีความสูงประมาณ ๘๐ เมตร อยู่บนหน้าผาสูงชัน *ชั้นที่ ๒* ไหลจากหน้าผาสูงชันตกลงสู่แม่น้ำแม่กลอง สายน้ำแตกกระจายเป็นฝอยดูเหมือนสายฝน ทำให้บริเวณโดยรอบได้รับความชุ่มชื้นมีพืชประเภทมอสและตะไคร่น้ำขึ้นปกคลุมเขียวชอุ่มตลอดทั้งปี น้ำตกทีลอจ่อนี้สามารถล่องเรือยางจากตัวอำเภออุ้มผางไปตามลำน้ำแม่กลองถึงน้ำตกได้ ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๓๐ นาที

น้ำตกเซปละ อยู่ในเขตบ้านเซปละ ตำบลแม่ละมุ้ง ห่างจากบ้านปะละทะ ๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตกภูเขาหินปูนที่ไหลลดหลั่นเป็นชั้น ๆ มีความกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๕๐ เมตร กระแสน้ำที่ตกลงกระทบโขดหินทำให้ดูคล้ายกับก้อนเมฆสีขาวที่มีความสวยงาม

น้ำตกทีลอเร มีพื้นที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง เป็นน้ำตกที่อยู่บนโตรกผา มีลักษณะเป็นเพิงผาคล้ายถ้ำริมลำน้ำแม่กลอง โดยมีลำน้ำสายใหญ่ไหลผ่านหน้าผาสูงชันตกลงสู่ลำน้ำแม่กลอง มีความสูง ๘๐ เมตร ท่ามกลางธรรมชาติที่สวยงาม น้ำตกทีลอเรเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบการเดินทางลักษณะการผจญภัย และศึกษาธรรมชาติ ควรใช้เส้นทางสายอุ้มผาง-บ้านปะละทะ เริ่มต้นจากหมู่บ้านกระเหรี่ยงปะละทะด้วยการล่องเรือยางไปตามลำน้ำแม่กลองใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ วัน *หมายเหตุ นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์ในการพักค้างแรมระหว่างทาง ๑ คืน และต้องเตรียมอาหารไปเอง*

ดอยหัวหมด อยู่ในเขตบ้านอุ้มผาง เป็นภูเขาหินปูนที่ทอดเป็นแนวยาวหลายลูกติดต่อกัน มีความยาว ๓๐ กิโลเมตร กว้าง ๒ กิโลเมตร บนภูเขานี้จะไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้น แต่จะมีต้นหญ้าเตี้ย ๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป เช่น ปรง ดอกเทียน และดอกไม้ป่าที่ขึ้นปกคลุมจะออกดอกบานสะพรั่งในช่วงฤดูฝนรวมทั้งมีโขดหินเป็นระยะ หากมองจากด้านล่างขึ้นไปจะเห็นเหมือนพรม สีเขียวแซมด้วยโขดหิน ต้นไม้ และดอกไม้เป็นแห่ง ๆ หากขึ้นไปบนยอดเขาจะมองเห็นหมู่บ้านอุ้มผาง และทิวเขาสลับซับซ้อนกัน โดยรอบมีทิวทัศน์สวยงาม มีจุดชมวิวเหมาะที่จะดูพระอาทิตย์ขึ้น-ตก และดูทะเลหมอกในยามเช้า (ในช่วงฤดูปลายฝนต้นหนาวจะมีทะเลหมอกที่สวยงาม) *การเดินทาง* ใช้เส้นทางอุ้มผาง-บ้านปะละทะ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ถึงดอยหัวหมด มีจุดที่สามารถชมทิวทัศน์ดังกล่าวได้สวยงาม ๒ จุด *จุดแรก* บริเวณกิโลเมตรที่ ๙ โดยต้องเดินขึ้นภูเขาไปประมาณ ๒๐ นาที *จุดที่ ๒* บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๐ มีทางแยกซ้ายไปลานจอดรถ และเดินเท้าไปอีก ๕ นาที ควรไปถึงดอยหัวหมดก่อนพระอาทิตย์ขึ้นราว ๐๕.๐๐-๐๖.๐๐ น. อากาศบนดอยค่อนข้างเย็น มีลมพัดตลอดเวลา

ถ้ำตะโค๊ะบิ อยู่ในเขตบ้านแม่กลอง ลักษณะถ้ำมีทางเดินกว้างลงไปเป็นชั้น ๆ ข้างในมีทางแยกหลายทางเป็นถ้ำขนาดใหญ่ เพดานถ้ำสูง มีหินงอกหินย้อยสวยงาม และสามารถเดินทะลุถ้ำมาออกที่บ้านแม่กลองใหม่ ความลึกของถ้ำประมาณ ๓ กิโลเมตร *การเดินทาง* จากอำเภออุ้มผางใช้เส้นทางสายแม่กลองใหม่-น้ำตกทีลอซู ไปประมาณ ๓ กิโลเมตร

สถานที่พัก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางได้จัดสถานที่ตั้งเต็นท์ไว้ นักท่องเที่ยวจะนำเต็นท์ไปเอง เสียค่ากางเต็นท์ ๒๐ บาท/คน/คืน หรือติดต่อขอเช่าเต็นท์ได้ที่เขตฯ และเตรียมอาหารมาเอง โดยทางเขตฯ มีอุปกรณ์สำหรับการทำอาหารให้ ติดต่อรายละเอียดได้ที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ๖๓๑๗๐

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ไปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท นครสวรรค์ กำแพงเพชร ถึงจังหวัดตาก รวมระยะทาง ๔๑๐ เมตร โดยก่อนถึงตาก ๗ กิโลเมตร ให้แยกเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ สายตาก-แม่สอด สู่อำเภอแม่สอดระยะทาง ๘๘ กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อโดยใช้เส้นทางหมายเลข ๑๐๙๐ สายแม่สอด-อุ้มผาง ระยะทาง ๑๖๔ กิโลเมตร เข้าสู่อำเภออุ้มผางรวมระยะทาง ๖๘๙ กิโลเมตร

กิจกรรมในอำเภออุ้มผาง

เส้นทางศึกษาวิถีชีวิตชาวเขา

บ้านกะเหรี่ยงปะละทะ เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงที่เก่าแก่ ตั้งอยู่ริมลำน้ำแม่กลอง ในเขตอำเภออุ้มผาง เป็นหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนา มีไฟฟ้าใช้ สถานีอนามัย และโรงเรียน ชาวกะเหรี่ยงที่นี่ยังนิยมการแต่งกายแบบวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง แต่ละบ้านจะมีหูกทอผ้า (เครื่องทอผ้า) ใช้กันเองในหมู่บ้าน สัตว์ที่เลี้ยงไว้ เช่น หมู และไก่ เพื่อสำหรับใช้เป็นอาหาร และเลี้ยงช้างไว้เป็นพาหนะในการเดินทาง และขนส่ง ชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม *การเดินทาง* จากอุ้มผางสามารถใช้เส้นทางอุ้มผาง-บ้านปะละทะ ประมาณ ๒๗ กิโลเมตร ถึงหมู่บ้านกะเหรี่ยงปะละทะ และจากบ้านปะละทะสามารถเดินป่า หรือขี่ช้างไปบ้านกระเหรี่ยงโคทะ และน้ำตกทีลอซูได้ ทั้งยังเป็นจุดล่องเรือยางตามลำน้ำแม่กลองไปน้ำตกทีลอเร

บ้านกะเหรี่ยง ทิโพจิ เป็นหมู่บ้านที่มีวัฒนธรรม และยังคงดำเนินวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมด้วยการสร้างบ้านที่หลังคามุงด้วยวัสดุธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ใบไม้ และเปลือกไม้ หมู่บ้านกะเหรี่ยงอยู่ในป่าลึก ชาวบ้านประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม เช่น การทำนา การทอผ้า และการเลี้ยงช้างไว้เป็นพาหนะ *การเดินทาง* ต้องเดินเท้า หรือนั่งช้างเข้าไปเท่านั้น

บ้านกะเหรี่ยงฤาษีเลตองคุ เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงที่นับถือฤาษี มีประเพณีที่แตกต่างจากกะเหรี่ยงทั่ว ๆ ไป งานประเพณีที่สำคัญคือ การจุดไฟบูชาอาจารย์ฤาษีในราวเดือนธันวาคมของทุกปี ฤาษีจะพำนักในวัด และมีของสำคัญคือ งาช้างโบราณมีอายุกว่า ๔๐๐ ปี แกะสลักเป็นรูปพระพุทธเจ้านั่งปางสมาธิโดยรอบจากโคนถึงปลายงา *การเดินทาง* ใช้เส้นทางสายอุ้มผาง-แม่กลองใหม่ ถึงบ้านกะเหรี่ยงเปิ่งเคลิ่น จากจุดนี้ไปเป็นเส้นทางลำลองโดยต้องเดินเท้าเข้าไปเป็นระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ไปจนถึงบ้านกระเหรี่ยงฤาษีเลตองคุ *นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม และต้องทำหนังสือขออนุญาตก่อนล่วงหน้า ๑ เดือน ได้ที่ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ที่ ๓๔๗ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๐๘* **(ไม่แนะนำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเอง)**

เดินป่า และนั่งช้าง

ท่าทราย-น้ำตกทีลอซู นักท่องเที่ยวสามารถล่องเรือยางไปตามลำน้ำแม่กลองเริ่มจากอุ้มผางไปขึ้นที่ท่าทราย ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง แล้วเดินเท้าไปน้ำตกทีลอซู เส้นท่าทราย-น้ำตกทีลอซู ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง หรือจะนั่งเรือไปขึ้นที่แก่งมอกได้ แล้วจะเดินเท้า หรือจะนั่งช้างไปน้ำตกทีลอซู ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง หรือสามารถที่จะเดินเท้าจากบ้านเดลอถึงน้ำตกทีลอซู ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๗ ชั่วโมง

ปะละทะ-โคทะ-ทีลอซู เริ่มต้นเดินทางจากบ้านปะละทะเข้าน้ำตกทีลอซู ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๖ ชั่วโมง ระหว่างทางแวะพักค้างแรมที่บ้านโคทะได้ เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงกลางป่าที่มีวิถีชีวิตเรียบง่าย ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงช้าง

น้ำตกทีลอเร-บ้านปะละทะ เป็นเส้นทางเดินกลับจากน้ำตกทีลอเร ผ่านน้ำตกนิรนาม ห้วยดินแดง น้ำตกเซปละ บ้านเซปละถึงบ้านปะละทะแล้วต้องเดินผ่านป่าทึบ สลับกับการขึ้นเขาลงเขา อาจพบเห็นสัตว์ป่าได้ ควรนั่งช้างสลับกับการเดินป่า ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร ใช้เวลา ๘-๑๐ ชั่วโมง *หมายเหตุ นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์ในการพักค้างแรมในป่า ๑ คืน และเตรียมอาหารไปเอง*

หมายเหตุ นักท่องเที่ยวที่สนใจเส้นทางเดินป่าสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๓๓๘

ล่องแก่งแม่น้ำแม่กลอง

อุ้มผาง-น้ำตกทีลอซู เริ่มต้นจากตัวอำเภออุ้มผาง ไปตามลำห้วยอุ้มผางออกสู่แม่น้ำแม่กลอง ผ่านธรรมชาติที่สวยงาม ถึง ***น้ำตกทีลอจ่อ*** เป็นน้ำตกที่ไหลมาจากยอดผาสูงชัน น้ำตกแตกกระเซ็นเป็นละอองคล้ายสายฝน และเป็นจุดพักเล่นน้ำอีกแห่งหนึ่ง โดยล่องเรือผ่านธารน้ำร้อนจนถึง ***แก่งตะโค๊ะบิ*** สายน้ำจะไหลเชี่ยวเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว ผ่านผาเลือด ผาผึ้ง ผาบ่อ ถึงท่าทราย ใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง แล้วเดินทางต่อโดยรถยนต์ที่มีสภาพดี มีสมรรถนะสูง ใช้เวลาไปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ประมาณ ๔๕ นาที และจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ต้องเดินเท้าไปน้ำตกทีลอซู ใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที ในช่วงฤดูฝนเส้นทางรถยนต์จะปิดตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน-๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี นักท่องเที่ยวสามารถพักค้างแรมได้ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง โดยติดต่อผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๓๓๗

บ้านกะเหรี่ยงปะละทะ-น้ำตกทีลอเร เริ่มต้นจากบ้านปะละทะผ่านบ้านกะเหรี่ยงโคทะริมสองฝั่งน้ำสมบูรณ์ด้วยต้นไม้ใหญ่ การเดินทางอาจพบสัตว์ป่าได้ การเดินทางไปน้ำตกทีลอเรจะต้องล่องแก่งผ่านแก่งต่าง ๆ แก่งแรกที่พบคือ *แก่งเลเกติ* เป็นแก่งใหญ่ และยาวติดต่อกันหลายกิโลเมตร ผ่านน้ำตกเล็ก ๆ ไปจนถึง *แก่งคนมอง* สายน้ำไหลเชี่ยว ลำน้ำเต็มไปด้วยโขดหิน จนถึงแก่งสุดท้ายคือ *แก่งกะซอจิ๊เล* ล่องเรือไปจนถึงเวิ้งน้ำไหลโค้งเข้าสู่เพิงผาคล้ายถ้ำริมน้ำ มีสายน้ำใหญ่ตกจากหน้าผาเขาหินปูนสูงชันลงสู่ลำน้ำแม่กลองสวยงาม คือ **"น้ำตกทีลอเร"** เป็นจุดปลายทางของการล่องแก่งเรือยางในการผจญภัยในลำน้ำแม่กลอง ความยากระดับ ๓-๔ *หมายเหตุ นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์ในการพักค้างแรมในป่า ๒ คืน และเตรียมอาหารไปเอง*

ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการล่องแพ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนพฤษภาคม การล่องแพช่วงฤดูฝนจะมีอันตรายมาก เนื่องจากมีกระแสน้ำเชี่ยวและระดับน้ำลึกทำให้การบังคับแพลำบากจึงไม่ควรล่องแพหน้าฝนอย่างเด็ดขาด

การเตรียมตัวสำหรับการล่องแพ แม้ว่าการล่องแพตามฤดูกาลที่แนะนำจะไม่มีอันตรายจากธรรมชาติ เนื่องจากกระแสน้ำไม่เชี่ยว และระดับน้ำไม่ลึก อีกทั้งลำห้วยแม่กลองไม่กว้างมาก ฝั่งทั้งสองอยู่ห่างจากแพข้างละ ๘-๑๐ เมตร เท่านั้น แต่นักท่องเที่ยวควรจะระวังในขณะล่องแพ และเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อการล่องแพที่สนุกสนาน และปลอดภัย ดังนี้

- สวมเสื้อผ้า และรองเท้าแบบสบาย ๆ ไม่ควรหนา และรัดจนเกินไป
- สวมหมวกกันแดด

- ควรมีเสื้อชูชีพโดยเฉพาะคนที่ว่ายน้ำไม่เป็น
- เตรียมเชือกมนิลายาวประมาณ ๓๐-๕๐ เมตร เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉิน
- กระเป๋ากันน้ำ หรือถุงพลาสติกสำหรับใส่กล้องถ่ายรูป
- ถุงสำหรับใส่เศษขยะเพื่อนำมาทิ้งบนบก

การติดต่อล่องแพสามารถติดต่อได้กับบริษัททัวร์ สถานที่พักในอำเภออุ้มผาง หรืออาจติดต่อผ่านบริษัทนำเที่ยวต่าง ๆ ได้ ค่าใช้จ่ายในการล่องแพอาจเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนคน และระยะเวลาการล่องแพ

ข้อควรปฏิบัติในการเดินทางท่องเที่ยวอุ้มผาง

การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง หรือน้ำตกทีลอซู นักท่องเที่ยวทุกคนจะต้องดำเนินการขออนุญาตก่อน โดยผ่านการประทับตรา สป. ๗ จากกรมป่าไม้ (แบบฟอร์มดังกล่าวสามารถติดต่อผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผาง) เพราะพื้นที่นี้ไม่ใช่พื้นที่ท่องเที่ยว เป็นการอนุญาตให้เข้าไปในฐานะผู้ศึกษาธรรมชาติ โดยเฉพาะในช่วงเวลาเทศกาลวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเขตอำเภออุ้มผาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่น้ำตกทีลอซูเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาความแออัดในแหล่งธรรมชาติ ตลอดจนปัญหาเรื่องขยะรวมถึงห้องสุขาไม่เพียงพอ และถนนเสียหาย

อำเภอบ้านตาก

อำเภอบ้านตากเป็นเมืองตากเก่า มีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญด้านตะวันตกของกรุงสุโขทัย จนในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาครองกรุงศรีอยุธยาได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองตากลงมาตั้งอยู่ฝั่งขวาของแม่น้ำปิง ตรงข้ามกับตัวเมืองตากในปัจจุบัน สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอบ้านตากส่วนใหญ่จึงเป็นโบราณสถาน อำเภอบ้านตากอยู่ห่างจากอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือราว ๒๒ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๑ แต่หากเดินทางจากเส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑๐๗ เลียบริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันตกถึงอำเภอบ้านตาก ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร

วัดพระบรมธาตุ อยู่ที่ตำบลเกาะตะเภา วัดพระบรมธาตุเป็นวัดเก่าแก่ที่ได้รับการปฏิสังขรณ์มาหลายครั้งแล้วตัวอุโบสถมีประตูเป็นไม้แกะสลักที่สวยงาม หน้าบัน และจั่วเป็นไม้ หน้าต่างแกะสลักเป็นพุทธประวัติปิดทอง หัวบันไดเป็นนาค วิหารของวัดเป็นวิหารเก่ามีเพดานสูง ๒ ชั้น มีช่องลมอยู่โดยรอบ ทำให้อากาศภายในวิหารมีอากาศเย็น และมีพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองอยู่ภายในวิหาร นอกจากนี้ภายในบริเวณวัดยังมีวิหารไม้เก่าแก่ที่มีลายแกะสลักไว้ให้ชม นับเป็นวัดที่มีคุณค่าในทางโบราณคดีมาก *การเดินทาง* จากอำเภอเมืองตากใช้ทางหมายเลข ๑๑๐๗ สายตาก-บ้านตาก ไปประมาณ ๓๕ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางหมายเลข ๑๑๗๕ ไปประมาณ ๑ กิโลเมตร วัดจะอยู่ทางซ้ายมือ

เจดีย์ยุทธหัตถี หรือ **เจดีย์เฉลิมพระเกียรติพระเจ้ารามคำแหงมหาราช** ชาวบ้านเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **เจดีย์ชนช้าง** ตั้งอยู่บนดอยช้าง ตำบลเกาะตะเภา ดอยช้างเป็นเนินดินเล็ก ๆ อยู่ทางเหนือของดอยพระธาตุไปเล็กน้อย เจดีย์นี้เป็นโบราณสถาน สร้างในสมัยสุโขทัยมีอายุราว ๗๐๐ ปีเศษ องค์เจดีย์ยุทธหัตถีอยู่เยื้องกับวัดพระบรมธาตุประมาณ ๒๐๐ เมตร ลักษณะของเจดีย์ยุทธหัตถีเป็นศิลปะแบบสุโขทัยคล้ายกับองค์อื่น ๆ ทั่วไปในเมืองสุโขทัย ก่ออิฐถือปูนฐานกว้าง ๑๒ เมตร เป็นเรือนธาตุรูปสี่เหลี่ยมย่อมุมขึ้นไป สูง ๑๖ เมตร เหนือเรือนธาตุทำเป็นลำสี่เหลี่ยมย่อมุมตลอดถึงยอดที่เป็นทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ยอดสุดมีฉัตร มีร่องรอยการซ่อมแซมตลอดมา แต่ไม่เสียรูปทรงเดิม ฐานพุ่มมีลายปั้นเป็นรูปหน้าสิงห์สวยงาม หน้าสิงห์ด้านทิศเหนือยังสมบูรณ์ ด้านอื่น ๆ ชำรุด องค์เจดีย์ส่วนใหญ่มีคราบตะไคร่น้ำจับอยู่ทั่วไป จะมีการขุดแต่ง และทำความสะอาดรอบบริเวณเจดีย์ในช่วงใกล้วันเทศกาล เป็นงานเดียวกับงานไหว้พระธาตุบ้านตาก

อำเภอสามเงา

ผาสามเงา อยู่ในตำบลย่านรี จากอำเภอเมืองใช้เส้นทางหมายเลข ๑๑๐๗ ผ่านทางแยกไปเจดีย์ยุทธหัตถีประมาณ ๒๕ กิโลเมตร หรือถ้าใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงกิโลเมตรที่ ๔๖๓ จะมีทางแยกซ้ายเข้าเขื่อนภูมิพลไปประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ถึงอำเภอสามเงา จะมองเห็นเขาใหญ่ลูกหนึ่ง ชาวบ้านเรียกว่า "ผาสามเงา" เพราะที่เชิงเขาริมหน้าผานั้นเจาะเป็นช่องลึกเข้าไปในเนื้อภูเขาเรียงกัน ๓ ช่อง ประดิษฐานพระพุทธรูปปิดทองช่องละองค์ มีบันไดไม้ต่อให้นักท่องเที่ยวขึ้นไปนมัสการพระพุทธรูปได้ ตามตำนานเล่าสืบต่อกันมาว่าพระนางจามเทวีราชธิดาแห่งกรุงละโว้เป็นผู้สร้างเมื่อครั้งเดินทางตามลำน้ำแม่ปิงเพื่อขึ้นไปครองเมืองหริภุญไชย หรือลำพูน

เขื่อนภูมิพล เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **เขื่อนยันฮี** เป็นเขื่อนเอนกประสงค์แห่งแรกในประเทศไทย สร้างเป็นเขื่อนคอนกรีตรูปโค้งขนาดใหญ่ที่สูงที่สุดในประเทศไทย และเอเชียอาคเนย์ จัดอยู่ในอันดับ ๘ ของโลก มีความสูงจากฐานถึงสันเขื่อน ๑๕๔ เมตร กั้นแม่น้ำปิงที่เขาแก้ว อำเภอสามเงา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า และด้านชลประทาน ความยาวของลำน้ำจากเขื่อนถึงอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทาง ๒๐๗ กิโลเมตร รอบบริเวณเขื่อนภูมิพลเป็นแหล่งพักผ่อน และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดด้วย นอกจากนั้นทางเขื่อน

ภูมิพลได้จัดทำ ***เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ***สองฝั่งลำน้ำปิงเหนืออ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่ตื่นเป็นเส้นทางเดินศึกษาสภาพความหลากหลายของพื้นที่ป่าดิบเขา และการฟื้นฟูสภาพป่า ตลอดจนการศึกษาลักษณะสภาพป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ความหลากหลายของภูเขาหิน ลำห้วยและน้ำตก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์

ภายในบริเวณเขื่อนฯ มีสถานที่น่าสนใจ ได้แก่

พระพุทธบาทดอยเขาหนาม เป็นเกาะกลางน้ำ มีวัดพระพุทธบาทอยู่บนยอดดอย ภายในวัดมีรอยพระพุทธบาท และศาลาประดิษฐานองค์พระประธานทิวทัศน์โดยรอบสวยงาม

เกาะวาเลนไทน์ เป็นเกาะเล็ก ๆ มีหาดทราย สามารถเล่นน้ำได้

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวเกาะทั้งสองได้โดยเช่าเรือจากเขื่อนภูมิพลล่องไปตามลำน้ำใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจัดบริการกีฬาบางประเภทเพื่อการพักผ่อนไว้บริการนักท่องเที่ยว อาทิ สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส เรือเช่า สำหรับนักท่องเที่ยว หรือนักศึกษาที่มาเป็นหมู่คณะ หากต้องการฟังการบรรยาย และชมโรงไฟฟ้า ต้องทำหนังสือแจ้งล่วงหน้าได้ที่ ผู้อำนวยการเขื่อนภูมิพล อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ๖๓๑๓๐

สถานที่พัก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีบริการบ้านพักเป็นเรือนนอน (ห้องแอร์) พักได้ ๓๐ คน ราคา ๕,๐๐๐ บาท, บ้านพัก ราคา ๘๐๐-๒,๕๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดได้ที่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขื่อนภูมิพล โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๙๕๐๙, ๐๕๕๕๙ ๙๐๐๓-๖ ต่อ ๒๕๐๑, ๐ ๕๕๕๙ ๙๐๙๓-๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๓๒๗๑-๒

การเดินทาง จากตัวอำเภอเมืองตากใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๔๖๓-๔๖๔ ให้แยกซ้ายเข้าไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ถึงตัวเขื่อนภูมิพล

กิจกรรมที่น่าสนใจ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

นอกจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้วจังหวัดตากยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นศูนย์รวมแหล่งผลิตดอกไม้ และพืชผลทางการเกษตรอยู่บนเส้นทางสายแม่สอด-พบพระ-อุ้มผาง ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ หากมาจากอำเภอแม่สอดเริ่มจากกิโลเมตรที่ ๒๘ ให้แยกซ้ายเข้าไป ๑ กิโลเมตรจะพบ ***สวนเทพพิทักษ์*** มีเนื้อที่กว่า ๙๐๐ ไร่ เป็นสวนที่คิดค้นปลูกทับทิมสายพันธุ์ใหม่ที่มีรสชาติหวาน กรอบ เมล็ดสีแดงสด คือ ทับทิมศรีปัญญา นอกจากนั้นยังปลูกส้มศรีทอง ส้มสายน้ำผึ้ง น้อยหน่า สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณบุปผา ไชยนอก โทร. ๐ ๕๕๕๒ ๐๒๙๕, ๐ ๑๗๘๕ ๕๐๘๗ และบริเวณกิโลเมตรที่ ๒๙ ใช้เส้นทางเดียวกับสวนผลไม้เทพพิทักษ์แต่เลยไป ๕๐๐ เมตร อยู่ก่อนถึงน้ำตกพาเจริญ จะพบ ***สวนสายทอง*** เป็นที่ปลูกสวนกุหลาบทั้งพันธุ์มีหนาม และไม่มีหนาม กุหลาบสีแดงจะเป็นพันธุ์ที่ไม่มีหนาม ส่วนดอกสีขาวและสีชมพูจะเป็นพันธุ์ที่มีหนาม ดอกกุหลาบที่สวนนี้ดอกโต สีสด ก้านยาว สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สวนสายทอง โทร. ๐ ๕๕๕๒ ๐๑๑๑, ๐ ๑๗๘๕ ๑๔๒๐ สวนเกษตรดังกล่าวนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเที่ยวชม และซื้อผลผลิตได้ นอกจากนั้นทาง ***ศูนย์บริการท่องเที่ยวการเกษตร*** มีแปลงที่ปลูกดอกกุหลาบทั้งพันธุ์ที่มีหนาม และไม่มีหนาม อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๓๑-๓๒ สายแม่สอด-พบพระ หากนักท่องเที่ยวต้องการเข้าชมเป็นหมู่คณะทางศูนย์ฯ มีวิทยากรนำชมให้ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรได้ โดยติดต่อผ่านสำนักงานการเกษตรอำเภอพบพระ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๙๐๙๑

ล่องแก่งเรือยาง และล่องแพ

ล่องแก่งเรือยางลำน้ำแม่ละเมา จุดเริ่มต้นตรงหลักกิโลเมตรที่ ๕๐ สายตาก-แม่สอด ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่ง ผ่านป่าเขาท่ามกลางธรรมชาติ แล้วยังได้ศึกษาพันธุ์ไม้น้ำ นกนานาชนิด และผ่านเกาะแก่งต่าง ๆ

ล่องแก่งเรือยางลำน้ำแม่ตื่นเริ่มต้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่นไปตามลำน้ำชมธรรมชาติของป่าเขาสองฝั่งลำน้ำที่สวยงาม มีทั้งกล้วยไม้ป่า นกนานาชนิด ชมวิถีชีวิตชาวเขา ศึกษาประวัติศาสตร์โบราณ พักแค้มป์ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น หรือพักบนแพที่เกาะวาเลนไทน์

การล่องแพ และเรือในอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล เป็นการท่องเที่ยวทางน้ำด้วยการล่องแพโดยใช้เรือลากจูง หรือเดินทางด้วยเรือสำราญ จะได้สัมผัสกับธรรมชาติและภูมิประเทศป่าเขา ผ่านแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธบาทเขาหนาม เกาะวาเลนไทน์ ดอยเจ้าพ่อหลวง เขาพระพุทธบาท ถ้ำอาบนาง โบราณสถานแก่งสร้อย จนถึงดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทาง ๒๐๔ กิโลเมตร สอบถามรายละเอียดได้ที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต ๔ จังหวัดตาก โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๔๓๔๑-๓ และมีบริษัทเอกชนที่จัดล่องแพ ได้แก่ *บริษัท ท่องนที จำกัด* กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๕๗ ๓๔๒๘, ๐ ๒๔๕๗ ๖๘๗๓-๔, ๐ ๒๔๖๗ ๒๕๕๗ *บริษัท เอเดลไวซ์ ปริ๊นเซส*

จำกัด กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๓๑ ๒๘๑๐-๔ *แพแม่ปิง ทัวร์ (ทองอินทร์ ทัวร์)* ติดต่อคุณนุสิทธิ์ โคกทอง ๗๖/๒ หมู่ ๒ ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ๖๓๑๖๐ โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๙๓๑๐ *แพแม่ปิง รีสอร์ท* ติดต่อคุณสมมาตร สุวรรณทิพเนตร ๑๒๓ หมู่ ๕ ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก โทร. ๐ ๕๕๕๙ ๙๐๖๑, ๐ ๑๙๕๓ ๔๒๘๗

เทศกาลงานประเพณี

ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง จัดขึ้นทุกปีในช่วงเดือนพฤศจิกายน ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ เป็นประเพณีเก่าของชาวจังหวัดตากที่สืบทอดกันมาช้านาน และแตกต่างจากการลอยกระทงทั่ว ๆ ไป คือ ตัวกระทงทำด้วยกะลามะพร้าว หรือวัสดุธรรมชาตินำมาตัดเย็บเป็นกระทง ชาวบ้านจะนำกระทงซึ่งภายในบรรจุด้วยขี้ไต้ หรือเชื้อเพลิงที่เตรียมไว้แล้วจุดไฟปล่อยลงในแม่น้ำปิง กะระยะห่างเท่า ๆ กัน สม่ำเสมอไม่ขาดสาย จะทำให้กระทงส่องแสงระยิบระยับ เต็มท้องน้ำลอยไปตามสายน้ำของลำน้ำปิงดูสวยงาม ภายในงานจะมีการแข่งขันปล่อยกระทงสายไหลประทีปพันดวง ชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

งานตากสินมหาราชานุสรณ์ และงานกาชาด สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชบูรพกษัตริย์ผู้กอบกู้เอกราช ของชาติไทยเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระราชประวัติผูกพันกับจังหวัดตากเป็นอย่างมาก ชาวจังหวัดตากจึงได้จัดงานประเพณีตากสินราชานุสรณ์ขึ้นเพื่อเป็นการแสดงวีรกรรมเทิดพระเกียรติ และเผยแพร่วีรกรรมของพระองค์ ภายในงานจะมีการแสดงแสงเสียงเทิดพระเกียรติ การบวงสรวงดวงวิญญาณสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช การแสดงนิทรรศการ และการแสดงมหรสพต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๒๘ ธันวาคม ถึงวันที่ ๓ มกราคม ของทุกปี

ประเพณีขึ้นธาตุเดือน ๙ งานขึ้นธาตุเดือน ๙ เป็นงานบุญที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการบูชาพระบรมธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำหนดการจัดงานจัดขึ้นในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ตรงกับเดือน ๙ ของภาคเหนือ หรือตรงกับเดือน ๗ ของไทย ช่วงประมาณเดือนมิถุนายน หรือปลายเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานจะมีการจัดขบวนแห่ เช่น ขบวนกลองยาว ขบวนปัจจัยไทยทาน ขบวนต้นเงิน ขบวนต้นผ้าป่า ขบวนตุงไชย ผ้าห่มองค์พระธาตุ โดยเริ่มจากหนองเล่มผ่านสะพานบุญไปยังวัดพระบรมธาตุ เพื่อทำพิธีถวายผ้าห่มองค์พระธาตุ และทำพิธีบวงสรวงเจดีย์ยุทธหัตถีซึ่งเป็นเจดีย์ที่พ่อขุนรามคำแหงฯ ได้สร้างไว้ในคราวทำสงครามยุทธหัตถีชนะขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ที่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวัดพระบรมธาตุ และจะทำพิธีทำบุญตักบาตรตามประเพณี ณ วัดพระบรมธาตุ

อาหารพื้นเมืองจังหวัดตาก

เมี่ยงคำเมืองตาก หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **เมี่ยงจอมพล** ลักษณะเด่นและส่วนประกอบของเมี่ยง คือ มะพร้าวขูด ข้าวตากแห้งทอด ถั่วลิสงคั่ว กุ้งแห้ง แคบหมู มะนาว หัวหอมแดง ขิงหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ พริกขี้หนูสด เต้าเจี้ยว ข้าวเกรียบชุบน้ำให้อ่อนตัวแล้วนำส่วนประกอบทั้งหมดห่อด้วยข้าวเกรียบใส่น้ำเต้าเจี้ยวห่อให้พอดีคำรับประทานเป็นของว่างซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองที่นิยมกันมากในจังหวัดตาก และจังหวัดใกล้เคียง

ก๋วยเตี๋ยวพื้นเมือง ลักษณะเด่นของก๋วยเตี๋ยวที่นี่ คือ ใช้เส้นเล็กปรุงด้วยกุ้งแห้งป่น แคบหมูชิ้นเล็ก หอม กระเทียมเจียว หมูบะช่อ ถั่วฝักยาวหั่นเฉียง น้ำตาลทราย น้ำมะนาว น้ำปลา มีทั้งก๋วยเตี๋ยวแห้ง และน้ำ ปัจจุบันมีเหลืออยู่เพียง ๒ ร้าน ได้แก่ ร้านป้าบาง ในเขตอำเภอเมืองตาก และร้านป้าหล้า ถนนอินทรคีรี อำเภอแม่สอด

กะบองจ่อ เป็นอาหารทานเล่นชนิดหนึ่ง ชื่ออาหารมาจากภาษาพม่า คำว่า **"จ่อ"** หมายถึง ทอด **"กะบอง"** หมายถึง ฟักทอง โดยจะนำฟักทองมาชุบแป้งก่อนทอด ทำให้มีสีเหลืองกรอบ เคล็ดลับความกรอบอยู่ที่ส่วนผสมแป้ง เรียกว่า "แปมัง" ที่มาจากพม่า ทำจากถั่วเหลืองอ่อน ปัจจุบันมิได้มีแต่ฟักทองเพียงอย่างเดียว แต่มีการนำผักชนิดอื่นมาทอดด้วย เช่น มะละกอดิบ น้ำเต้า ถั่วงอก โดยจิ้มน้ำจิ้มที่มีส่วนผสมของน้ำมะขามเปียก น้ำอ้อยเคี่ยว เกลือ ถั่วลิสงป่น และกระเทียม มีรสชาติเปรี้ยว หวาน มีจำหน่ายทั่วไปในตลาดอำเภอเมืองตาก และอำเภอแม่สอด

ส่งเผ่ และฮาละหว่า เป็นชื่อของขนมหวานที่มาจากประเทศพม่า **"ส่งเผ่"** มีลักษณะคล้ายขนมข้าวเหนียวแดง ที่ทำจากข้าวเหนียว น้ำอ้อย กะทิ ต่างกันตรงหน้าส่งเผ่จะราดด้วยหัวกะทิแล้วปิ้ง หรือ อบหน้าจนเกรียม รสชาติหวานมัน ส่วน **"ฮาละหว่า"** ตัวขนมทำจากแป้งข้าวเจ้า น้ำตาลทราย กะทิ เมล็ดสาคูเล็ก หน้าขนมทำเช่นเดียวกับส่งเผ่ มีรสชาติหวานมัน แม่ค้าจะทำขนมนี้บรรจุในถาดกลม และตัดขายเป็นชิ้นเล็ก ๆ มีขายในตลาดสดเทศบาล อำเภอแม่สอด

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดตาก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

สถานที่พัก

อำเภอเมือง

บ้านสวนวันธงชัย ต. หนองบัวใต้ โทร. ๐ ๑๙๖๒ ๔๒๖๒ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท

พนาสันต์ ๑๖๐/๒ ถ. พหลโยธิน ต. น้ำรึม โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๔๓๖ จำนวน ๓๔ ห้อง ราคา ๑๘๐-๔๕๐ บาท

เมฆวิไล ๓๑๑/๔ ถ. มหาดไทยบำรุง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๗๓๒, ๐ ๕๕๕๔ ๐๓๕๔ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๒๒๐-๓๗๐ บาท

แม่ปิง การ์เด้น ๑๐๙ ถ. พหลโยธิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๔๗๖ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

แม่ปิง ๒๓๑/๒-๓ ถ. มหาดไทยบำรุง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๘๐๗ จำนวน ๔๑ ห้อง ราคา ๑๑๐-๒๐๐ บาท

แม่ปิง การ์เด้นท์ รีสอร์ท ๑๐๙/๘ ต. หนองบัวใต้ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๔๗๖ จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

ไม้งาม รีสอร์ท ๓๗/๑๑ ถ. พหลโยธิน ต. ไม้งาม โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๓๒๖ จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๑๕๐-๔๔๐ บาท

ราชาวิลล่า รีสอร์ท ๓๐๗/๑ ถ. พหลโยธิน ต. น้ำรึม โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๓๖๑-๒, ๐ ๕๕๕๑ ๓๐๕๑, ๐ ๕๕๕๙ ๒๔๗๕ โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๓๐๕๑ จำนวน ๕๘ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท

วังเจ้า รีสอร์ท ถ. ตาก-วังเจ้า จำนวน ๑๓ ห้อง ราคา ๑๗๐-๓๕๐ บาท

เวียงตาก ๒ ๒๓๖ ถ. จอมพล โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๕๐๗-๘, ๐ ๕๕๕๑ ๒๖๘๖ โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๒๖๘๗ จำนวน ๑๔๔ ห้อง ราคา ๕๕๐-๒,๐๐๐ บาท

สงวนไทย ๖๑๙ ถ. ตากสิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๑๕๓, ๐ ๕๕๕๑ ๑๒๖๕ จำนวน ๔๑ ห้อง ราคา ๒๒๐-๓๕๐ บาท

สวนสิน การ์เด้น รีสอร์ท ๘/๗ ถ. พหลโยธิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๑๐๒ จำนวน ๕๘ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท

หนองหลวง ถ. หนองหลวงอุทิศ ต. หนยงหลวง จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑๔๐-๑๘๐ บาท

อุทยานแห่งชาติลานสาง มีบริการบ้านพัก จำนวน 3 หลัง ราคาหลังละ ๒๐๐-๘๐๐ บาท ในกรณีที่นักท่องเที่ยวนำเต็นท์ไปเองเสียค่าธรรมเนียมสถานที่กางเต็นท์ ราคา ๓๐ บาท/คน/คืน สอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติลานสาง ตู้ ปณ. ๘ บ้านลานสาง ต. แม่ท้อ อ.เมือง จ. ตาก ๖๓๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๙๒๗๘-๙ หรืองานบริการบ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๖๕๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๗๒๔-๗๒๕, ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๓๔, ๐ ๒๕๗๙ ๗๒๒๓

อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช มีบริการบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๘ หลัง ราคาหลังละ ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท, เรือนนอน พักได้ ๖๐ คน ราคา ๒,๐๐๐ บาท และในกรณีที่นักท่องเที่ยวนำเต็นท์ไปเองคิดค่าธรรมเนียมสถานที่กางเต็นท์ ราคา ๑๐๐ บาท/คน/คืน สอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช ตู้ ปณ. ๑๐ อ.เมือง จ.ตาก ๖๓๐๐๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๔๒๙ หรืองานบริการบ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๖๕๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๗๒๔-๗๒๕, ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๓๔, ๐ ๒๕๗๙ ๗๒๒๓

อำเภอแม่สอด

เซ็นทรัล แม่สอด ฮิลล์ ๑๐๐ ถ. สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๖๐๑-๘ โทรสาร ๐ ๕๕๕๓ ๒๖๐๐ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๔๑ ๑๒๓๔ ต่อ ๔๔๔๔ จำนวน ๑๒๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๓,๔๐๐ บาท

ณัฐพลมินิ รีสอร์ท ๔๕๓ หมู่ ๒ ถ. แม่สอด-แม่ระมาด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๕๕๓ จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๒๕๐-๙๐๐ บาท

ทวีชัยแลนด์ รีสอร์ท ๖๐ หมู่ ๖ ถ. ตาก-แม่สอด กิโลเมตรที่ ๗ ก่อนเข้า อ. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๘๗ มีบ้านพัก จำนวน ๒๔ หลัง ราคา ๔๐๐-๓,๒๐๐ บาท

บ้านชาวดอย ๔๔/๑๓ ถ. สวรรค์วิถี กรุงเทพฯ ติดต่อผ่านแฟมิลี่ แคมป์ปิ้ง ทัวร์ โทร. ๐ ๒๒๔๖ ๔๓๙๙ โทรสาร ๐ ๒๖๔๑ ๘๗๔๖ มีบ้านพัก จำนวน ๑๓ หลัง ราคา ๙๐๐บาท/คน/วัน (รวมอาหารเช้า และเย็น)

บ้านธรรมรัตน์ ๒/๓ ถ. สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๘๒๗ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๓๐๐ บาท

พรเทพ ๒๕/๔ ซ. ศรีเวียง ถ. ประสาทวิถี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๕๙๐-๔ โทรสาร ๐ ๕๕๕๓ ๒๕๙๖ จำนวน ๑๖๐ ห้อง ราคา ๗๐๐-๑,๕๐๐ บาท (จัดทำทัวร์อุ้มผาง)

เฟิสท์ ๔๔๔ ถ. อินทรคีรี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๓๓, ๐ ๕๕๕๔ ๖๔๐๙, ๐ ๕๕๕๔ ๖๑๕๐ จำนวน ๓๒ ห้อง ราคา ๒๗๐-๓๘๐ บาท

แม่เมย ๓๒๑ ถ. อินทรคีรี ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๑๔ จำนวน

๒๐ ห้อง ราคา ๗๐-๑๗๐ บาท

แม่สอด เกสต์เฮาส์ ๒๐๘/๔ ถ. อินทรคีรี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๗๔๕, ๐ ๑๙๓๗ ๔๐๑๑ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

แม่สอดการท่องเที่ยว ๔๑๕/๑๗ ถ. ตั้งคิมเชียง ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๘๑๘ โทรสาร ๐ ๕๕๕๓ ๒๘๑๘ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๕๐-๑๐๐ บาท

แม่สอดสแควร์ ดวงกมล (โรงแรมดวงกมล) ๒๙๘ ถ. อินทรคีรี ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๖๙๙, ๐ ๕๕๕๔ ๒๖๔๘-๙, ๐ ๕๕๕๓ ๑๓๗๘ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๓๕๐-๕๐๐ บาท

ลดาวัลย์ การ์เด้นท์ ถ. สายแม่สอด-พบพระ กิโลเมตรที่ ๒๓ ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๔๗๒๖ มีบ้านพัก ๒๐ หลัง ราคา ๔๕๐ บาท/คน (รวมอาหาร ๒ มื้อ)

วัฒนา วิลเลจ รีสอร์ท ๓๗๓ หมู่ ๒ ต. พระธาตุผาแดง โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๙๕๑, ๐ ๕๕๕๓ ๒๓๐๕, ๐ ๕๕๕๓ ๓๔๖๘-๗๐ โทรสาร ๐ ๕๕๕๓ ๓๔๖๙ จำนวน ๔๘ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๙,๐๐๐ บาท บ้านพัก จำนวน ๑๐ หลัง ราคา ๙๐๐ บาท

สยาม ๑๘๕ ถ. ประสาทวิถี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๑๗๖, ๐ ๕๕๕๓ ๑๓๗๖ โทรสาร ๐ ๕๕๕๓ ๑๙๗๔ จำนวน ๘๕ ห้อง ราคา ๓๕๐-๗๐๐ บาท

สรการฤทธิรณ รีสอร์ท ๒๙ หมู่ ๖ บ้านห้วยหินฝน ต. แม่ปะ โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๕๙๖, ๐ ๑๒๑๑ ๐๔๓๘ จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๔๕๐ บาท/คน (รวมอาหาร ๒ มื้อ)

สุวรรณวิทย์ ๑ ซ. วัดหลวง โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๑๖๒ จำนวน ๒๔ ห้อง ราคา ๘๐-๑๕๐ บาท

ห้วยหินฝน ฮัท ๙๖ หมู่ ๖ ต. แม่ปะ โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๗๗๒, ๐ ๑๔๖๑ ๓๓๐๓ จำนวน ๓ หลัง ราคา ๕๐๐-๑,๒๐๐ บาท

อำเภอท่าสองยาง

แม่สลิด เกสต์เฮาส์ บ้านแม่สลิดหลวง ต. แม่สอง โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๔๐๙, ๐ ๕๕๕๔ ๖๑๒๑-๔ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

อุทยานแห่งชาติแม่เมย มีบริการบ้านพัก ๓ หลัง ราคา ๑,๐๐๐ บาท หากต้องการให้อุทยานฯ บริการด้านอาหารต้องติดต่อล่วงหน้า สอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติแม่เมย อ. ท่าสองยาง จ. ตาก ๖๓๑๕๐ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๙๖๔๔

อำเภอพบพระ

สวนป่าพงษ์คุ้มภัย ๒๑๖ หมู่ ๖ ต. ช่องแคบ โทร. ๐ ๕๕๓๒ ๐๑๖๙ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๗๓ ๐๔๒๒, ๐ ๒๕๓๗ ๗๗๘๗ มีบ้านพัก ราคาหลังละ ๕๐๐-๘๐๐ บาท

อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ มีบริการบ้านพักจำนวน ๒ หลัง และมีเต็นท์ให้เช่า ราคา ๑๕๐ บาท/คืน นอนได้ ๔ คน แต่ต้องทำหนังสือติดต่อล่วงหน้าถึงหัวหน้าอุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ กิโลเมตรที่ ๓๗ หมู่ ๖ ต. ช่องแคบ อ. พบพระ จ. ตาก ๖๓๑๖๐

อำเภอแม่ระมาด

สวนกมล รีสอร์ท กิโลเมตรที่ ๒๐ ถ.แม่สอด-แม่ระมาด สำนักงาน อ.แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๑๑ สำนักงาน อ.แม่ระมาด โทร. ๐ ๕๕๕๘ ๑๔๕๑ จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

อำเภออุ้มผาง

กิ๊ฟท์ เฮาส์ ๑๖๖ หมู่ ๑ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๒๖, ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๘๑ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๒๕ ๙๘๙๐ มีบ้านพัก ๘ หลัง ราคา ๘๐-๑๐๐ บาท

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ทางเขตฯ ได้จัดสถานที่ตั้งเต็นท์ไว้ นักท่องเที่ยวจะต้องนำเต็นท์ไปเอง เสียค่ากางเต็นท์ ๒๐ บาท/คน/คืน หรือติดต่อขอเช่าเต็นท์ได้ที่เขตฯ และเตรียมอาหารมาเอง โดยทางเขตฯ มีอุปกรณ์สำหรับการทำอาหารให้ ติดต่อรายละเอียดได้ที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง อ. อุ้มผาง จ. ตาก ๖๓๑๗๐

แค้มป์สุขเสถียร รีสอร์ท ๓๐๓ หมู่ ๔ ต. แม่กลอง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๒๗, ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๘๕, ๐ ๑๘๑๑ ๑๑๖๖ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๙๑ ๗๔๐๑, ๐ ๑๙๐๙ ๙๙๐๔ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ตูกะสู คอทเทจ ๑๒๙ หมู่ ๖ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๑๘๒๕ ๘๒๓๘ บ้านพัก ๖ ห้อง จำนวน ๕ หลัง ราคา ๕๐๐-๑,๕๐๐ บาท (จัดทัวร์ทีลอเร)

ที่พักริมน้ำป่าคา ๗๑ หมู่ ๓ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๒๘ บ้านพัก จำนวน ๖ หลัง ราคา ๒๐๐-๘๐๐ บาท

ทีลอซู ริเวอร์ไซด์ ๗ หมู่ ๔ ต. แม่กลอง ถ.อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๑๐, ๐ ๑๓๔๔ ๙๑๓๐, ๐ ๑๖๘๗ ๕๑๕๖ บ้านพัก จำนวน ๑๐ หลัง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท

ทีวี ทัวร์ อุ้มผาง ๕๙๙ หมู่ ๑ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๗๐ จำนวน ๕ ห้อง

ราคา ๘๐-๑๐๐ บาท

ธวัชชัย ทีเจ ทัวร์ ๖๒๐ หมู่ ๑ ถ. ประเวศไพวัน โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๙๐, ๐ ๕๕๕๖ ๑๓๒๗ จำนวน ๖ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

บ้านสวนบุญญาภรณ์ ๘ หมู่ ๖ ถ. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๙๓ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๘๙ ๔๓๐๗ จำนวน ๑๓ ห้อง (๘ หลัง) ราคา ๔๕๐-๖๕๐ บาท

บ้านห้วยน้ำเย็น ๑๐๗ หมู่ ๓ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๙๓ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๓๗๕ ๒๔๑๒ โทรสาร ๐ ๒๓๗๗ ๗๙๕๙ มีบ้านพัก จำนวน ๒ หลัง ราคา ๒๕๐ บาท/คน (รวมอาหารเช้า)

บุญช่วย ๓๖๐ หมู่ ๑ ถ. ประเวศไพวัน โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๒๐ จำนวน ๒ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

บุญล่ำ ทัวร์ ๔๓๘ หมู่ ๑ ถ. สุขุมวัฒนะ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๒๑ บ้านพัก ๑๐ หลัง ราคา ๑๐๐ บาท/คน (ไม่รวมอาหาร)

ปะละทะ เฮาส์ ๔๙ หมู่ ๑ โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๙๐๓๐ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

พี เอ็ม ๑๖๒ ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๕๙, ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๙๔ จำนวน ๖ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ภูดอยแค้มป์ไซด์ ๖๓๗ หมู่ ๑ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๗๙ มีบ้านพัก จำนวน ๓ หลัง ราคา ๑๐๐-๒๐๐ บาท

วีระ ทัวร์ ๖ หมู่ ๖ ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๓๙ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๕๐ บาท

สวนเรือนแก้ว ๔๑ หมู่ ๑ ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๑๙-๒๐ จำนวน ๑๑ ห้อง ราคา ๑๐๐ บาท

ห้วยน้ำเย็น ๑๐๗ หมู่ ๓ ถ. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๙๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๓๗๗ ๗๙๕๙ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท

อุ้มผาง ฮิลล์ รีสอร์ท ๙๙ หมู่ ๖ ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๖๓-๔, ๐ ๕๕๕๖ ๑๒๒๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๗๓ ๕๙๒๔, ๐ ๒๕๗๓ ๗๙๔๒, ๐ ๒๙๘๑ ๙๙๙๑-๒ จำนวน ๕๓ หลัง ราคา ๕๐-๔,๕๐๐ บาท

อังเกิลทินส์ เคบิล ๓๘๙ หมู่ ๑ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๑๗ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๘๐-๑๐๐ บาท

อิงดอย รีสอร์ท ๓๖๒ หมู่ ๑ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๖๘, ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๗๖ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๐๕๒๖, ๐ ๒๕๓๘ ๘๐๘๑

อุ้มผาง เกสต์เฮาส์ ๔๓๘ หมู่ ๑ ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๒๑ จำนวน ๑๔ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท

อุ้มผาง คันทรี่ ฮัท ๔๓๘ หมู่ ๑ ถ. อุ้มผาง ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๗๙ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๙๘๑ ๕๕๐๘ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๕๐๐-๗๐๐ บาท

อุ้มผาง เฮาส์ ๔๔๓ หมู่ ๑ ต. อุ้มผาง ถ. อุ้มผาง-ปะละทะ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๗๓ จำนวน ๑๐ ห้อง บังกะโล ๓ หลัง ราคา ๖๐๐-๘๐๐ บาท

ฮิลล์ไซด์ เพนชั่น ๑๐๒ หมู่ ๓ โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๓๑๕ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๘๐-๑๐๐ บาท

อำเภอสามเงา

บ้านพักรับรองการไฟฟ้า เขื่อนภูมิพล มีบ้านพักเป็นเรือนนอน พักได้ ๓๐ คน ราคา ๕,๐๐๐ บาท, บ้านพัก ราคา ๘๐๐-๒,๕๐๐ บาท โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๙๕๐๙, ๐ ๕๕๕๙ ๙๐๐๓-๖ ต่อ ๒๕๐๑, ๐ ๕๕๕๙ ๙๐๙๓-๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๔๓๖ ๓๒๗๑-๒

วังแก้ว ๕๐/๒ หมู่ ๑ ต. วังหมัน โทร. ๐ ๑๕๒๓ ๐๐๖๖, ๐ ๑๙๕๓ ๘๖๓๔ จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

เกรนหลง ๕๑๔/๑ ถ. ตากสิน ต. หนองหลวง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๒๕๒ (อาหารตามสั่ง)

ครัวเกษตร ๒๐๘ ถ. พหลโยธิน ต. น้ำรึม โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๐๔๕๙ (อาหารตามสั่ง)

เฉลิมมิตร (ริมถนนสายริมแม่น้ำปิง) ๑๕๖ ถ. ไทยชนะ ต. ระแหง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๖๙๐

ชมปิงเบียร์การ์เด้นท์ (โรงแรมเวียงตาก ๒) ๒๓๖ ถ. จอมพล โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๖๘๖, ๐ ๕๕๕๑ ๒๕๐๗ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่ง)

ปรีดีโภชนา ๗ ถ. พหลโยธิน ต. เชียงเงิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๔๐๘ (อาหารตามสั่ง)

ฟ้า ฟ้า เบเกอรี่ ๗ ถ. จอมพล ต. หนองหลวง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๐๐๖ (อาหารตามสั่ง, ขนมจีบ, ซาลาเปา)

ยูวิน ๑/๑ หมู่ ๕ ต. น้ำรึม โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๗๐๙ (อาหารตามสั่ง, ก๋วยเตี๋ยว)

รักโภชนา ๔๔/๓ ถ. มหาดไทยบำรุง ข้างตลาดเทศบาล โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๓๙๖ (ข้าวแกง)

สุกี้เกษตร ๒๐๘ หมู่ ๕ ถ. พหลโยธิน ต. น้ำรึม โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๐๔๕๙ (อาหารตามสั่ง)

สุธาโภชน์ ถ. พหลโยธิน ต. เชียงเงิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๔๗๖ (อาหารตามสั่ง, ข้าวแกง)

อำเภอแม่สอด

กระเพาะปลาริมเมย ๑๔๗ หมู่ ๒ ถ. สายเอเชีย (ใกล้ตลาดริมเมย) ต. ท่าสายลวด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๕๑, ๐ ๕๕๕๓ ๓๐๓๐, ๐ ๕๕๕๖ ๓๐๓๐

ไก่ย่าง หน้า ช.ค. ๓๔ ต. ท่าสายลวด โทร. ๐ ๕๕๕๔ ๔๑๙๙ (อาหารอีสาน)

กวางตุ้ง ๒/๑ ซ. ศรีพานิช โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๐๓๐ (อาหารตามสั่ง, จีน)

ตลาดโต้รุ่ง มีอยู่ ๒ แห่ง ใกล้ท่ารถ ๙๙ และใกล้โรงหนังเก่า

ทานตะวัน วัฒนา วิลเลจ รีสอร์ท ๓๗๓ หมู่ ๒ ต. พระธาตุผาแดง โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๓๐๕, ๐ ๕๕๕๓ ๑๙๕๑ (อาหารไทย,จีน,ฝรั่งเศส)

บ้านเฮา ๑๘๙ ถ. สายแม่สอด-แม่ระมาด ต. แม่ปะ โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๔๘, ๐ ๕๕๕๔ ๖๔๘๘ (อาหารตามสั่ง, พื้นบ้าน)

บ. กุ้งเผา ๗๖๐/๑ ถ. อินทรคีรี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๓๕๓, ๐ ๑๙๖๒ ๗๙๒๙ (อาหารทะเล)

พรชัย ๒ ๒๐๓ ถ. อินทรคีรี โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๖๗ (อาหารตามสั่ง, ไทย, จีน)

พรชัย ๓ ๓๓๔ ถ. สายเอเชีย-ตลาดริมเมย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๐๘ (อาหารตามสั่ง, ไทย, จีน)

พิมฮัท ๔๑๕/๑๑-๑๒ ถ. ตั้งคิมเชียง โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๘๑๘, ๐ ๕๕๕๔ ๔๗๒๖ (อาหารตามสั่ง, พื้นบ้าน, พิซซ่า)

พิมาน ๘/๑๓ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๕๖๓๕, ๐ ๕๕๕๓ ๕๖๙๙ (อาหารตามสั่ง)

อำเภออุ้มผาง

น้องกุ้ง ๓๒๙ หมู่ ๑ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๖๗ (อาหารตามสั่ง)

สวนบุญญาภรณ์ ๑๐๖ หมู่ ๓ ถ. ท่าแพ ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๙๓ (อาหารตามสั่ง, พื้นบ้าน)

ภูดอย ๒๙๔ หมู่ ๑ ถ. ประเวศไพวัน ต. อุ้มผาง โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๕๙ (อาหารตามสั่ง)

ร้านขายสินค้าที่ระลึก

อำเภอเมือง

โง้วเอี๊ยะเส็ง ๒๕๒ ถ. ตากสิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๓๒๔ (จำหน่ายมะม่วงดอง, กระเทียมดอง)

โชคดีกิ๊ฟช้อพ ๒๙๘/๖ ถ. ตากสิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๔๒๔๖ (จำหน่ายเซรามิค)

แม่ผง ถ. ตากสิน โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๗๕๑ (จำหน่ายเครื่องหวายทุกชนิด)

ลิ่มฮั่วเซ้ง ๒๕๗/๒ ถ. มหาดไทยบำรุง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๕๑๐ (จำหน่ายมะม่วงดองน้ำผึ้ง, กล้วยอบน้ำผึ้ง, กล้วยกวน)

อรพรรณ ๗๗/๙-๑๑ ถ. มหาดไทยบำรุง โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๘๓๐ (จำหน่ายกล้วยอบน้ำผึ้ง)

อำเภอแม่สอด

เตียงมณี ๙๔/๓ ถ. ประสาทวิถี (จำหน่ายอัญมณี)

ใต้ดิน ๓๕๙/๔-๕ หมู่ ๒ ถ. สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๙๑๐ (จำหน่ายของเก่าเฟอร์นิเจอร์)

เทวิน ๓๓๘/๒ หมู่ ๒ ถ. สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๓๔๓ (จำหน่ายผ้า, ถ้วยชาม, รูปภาพ, สินค้าพื้นเมือง)

บังอรการค้า ๓๓๘/๑ ถ. สายเอเชีย ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๑๘๐ (จำหน่ายอัญมณี)

รัตนภาพพลอย ๑๙๙๕ ๑๑/๒-๓ ถ. ศรีพานิช ต. แม่สอด โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๒๙๕๔, ๐ ๕๕๕๓ ๒๓๘๖ (จำหน่ายภาพประดิษฐ์จากพลอย)

สุ่ยจั๊ว ๓๕๙/๒-๓ หมู่ ๒ ถ. สายเอเชีย โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๑๐๗ (จำหน่ายอัญมณี, สินค้าพื้นเมือง)

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

สำนักงานจังหวัดตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๕๔๖
ประชาสัมพันธ์จังหวัดตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๓๕๘๔
ที่ว่าการอำเภอเมืองตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๐๐๗
ที่ว่าการอำเภอแม่สอด	โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๐๗๗

ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๕๙๖
ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และอนุรักษ์อุ้มผาง	โทร. ๐๕๕๕๖ ๑๓๓๘
สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๒๑๙๑
สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สอด	โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๑๒๒, ๐ ๕๕๕๓ ๑๑๓๐
สถานีตำรวจภูธรอำเภออุ้มผาง	โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๑๐๑๑, ๐ ๕๕๕๖ ๑๑๑๒
ตำรวจท่องเที่ยวอำเภอแม่สอด	โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๓๕๒๓
กองตรวจคนเข้าเมืองตาก	โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๓๐๐๒-๔
ตำรวจทางหลวง	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๓๔๐
โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๐๒๔-๕, ๐ ๕๕๕๑ ๓๙๘๓
โรงพยาบาลอำเภอแม่สอด	โทร. ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๒๔, ๐ ๕๕๕๓ ๑๒๒๙
สถานีเดินรถโดยสารประจำทาง	โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๑๐๕๗

เข้าใจถิ่นเข้าใจเที่ยว

เดินป่า/ดูนก

ควร
- สอบถามข้อมูล/จองที่พักกรมป่าไม้หรืออุทยานล่วงหน้า ๓๐ วัน
- ศึกษาฤดูกาลของธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ นกอพยพ ขอเจ้าหน้าที่นำทางจากอุทยานฯ (เส้นทางซับซ้อน/ป่าทึบ)
- ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด
- เตรียมกล้องส่องทางไกล สมุดบันทึก ดินสอปากกา แผนที่ เข็มทิศ
- เตรียมไฟฉาย กระติกน้ำดื่ม อาหารแห้ง กระดาษชำระ ถุงใส่ขยะ นกหวีด (ใช้ตอนหลงทาง)
- เตรียมของใช้ส่วนตัว เช่น ยา เสื้อกันฝน หมวก รองเท้าผ้าใบ ถุงเท้า
- ดื่มน้ำให้อิ่มก่อนเดินทาง ๓๐ นาที
- ศึกษาเส้นทางตรวจดูแผนที่และเข็มทิศก่อนออกเดินทาง
- เลือกเส้นทางเดินตามสันเขาจะเดินง่ายกว่าตามหุบเขา
- เดินตามเส้นทางที่กำหนดหรืออนุญาตเท่านั้น
- ทิ้งขยะในที่ที่จัดไว้หรือนำกลับมาทิ้งที่ที่พัก

ไม่ควร
- เก็บทรัพยากรสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปจากป่า
- เด็ดหรือหัก กิ่งไม้ ดอกไม้ในป่า
- ขีดเขียนทำลายป้ายต่าง ๆ
- ยิงปืนหรือส่งเสียงอึกทึก
- ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงที่อาจทำให้เกิดไฟไหม้ได้
- ทิ้งขยะมูลฝอยในป่า

แค้มป์ปิ้ง

ควร
- แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบล่วงหน้า
- เตรียมเต็นท์โดมที่ไม่ต้องใช้สมอบก ถุงนอน เปลสนาม ผ้าใบกันฝน
- เตรียมอุปกรณ์เครื่องครัว เช่น หม้อสนาม เตาแก๊ส เตาน้ำมัน ช้อน มีด อาหารแห้ง ฯลฯ
- เตรียมน้ำดื่มให้พร้อม (แบบใส่ถัง/แกลลอนประหยัดกว่าแบบขวด) รองเท้าผ้าใบ, หมวก
- ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยบริเวณที่พัก
- ตรวจสอบทิศทางลมก่อนกางเต็นท์ กางเต็นท์ต้นลม ส่วนกองไฟห้องส้วม ต้องอยู่ใต้ลม กางเต็นท์บนเนินหรือที่สูงอยู่ในที่โล่งริมห้วย
- กวาดเศษหญ้า ใบไม้ ก่อนตั้งแคมป์ เพราะอาจเป็นที่อยู่ของแมลงสัตว์เลื้อยคลานต่าง ๆ
- หาเชื้อฟืนจากเศษไม้ ใบไม้ ก่อนตั้งแค้มป์ให้เหมือนสภาพเดิม

วัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน

ควร
- ศึกษาข้อมูลรายละเอียดที่ต่าง ๆ ก่อนไป
- แต่งกายให้สุภาพ สำรวมกิริยาวาจา
- ถอดรองเท้าและเก็บให้เรียบร้อยก่อนเข้าโบสถ์ เขตศาสนสถาน
- เดินตามทางเดินที่อนุญาต
- ติดต่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ เช่น พระ ชาวบ้านในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล
- ระมัดระวังไม่ให้ไปโดนโบราณวัตถุโบราณสถาน แตกหักเสียหาย
- เตรียมเทปบันทึกคำบรรยาย สมุดจดบันทึกวาดภาพสิ่งที่สนใจ
- ขออนุญาตผู้ดูแลสถานที่ก่อนถ่ายภาพ

ไม่ควร
- เดินย่ำเข้าไปในเขตหวงห้าม หรือบนโบราณสถาน

- ยกโบราณวัตถุ อาจทำให้แตกหักเสียหาย
- จับ สัมผัส อาคารโบราณสถานโดยเฉพาะส่วนที่เป็นลวดลายแกะสลักหรือภาพเขียนสี
- เหยียบย่ำ ปีนป่าย ลักลอบ ขุดค้นโบราณวัตถุ โบราณสถาน
- การถ่ายภาพไม่ควรใช้แสงแฟลชเพราะอาจทำให้โบราณวัตถุโบราณเสียหายได้
- นำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นชิ้นส่วนของโบราณวัตถุ โบราณสถานกลับไปเป็นของที่ระลึก

เดินชมเมือง/ชุมชน/ตลาด

ควร
- ศึกษาเส้นทาง ข้อมูลรายละเอียดสถานที่ต่าง ๆ ก่อนเดิน
- เริ่มเดินในช่วงเช้าหรือช่วงบ่าย ๆ ที่อากาศไม่ร้อนจัด
- เตรียมอุปกรณ์ แผนที่ สมุดบันทึก กล้องถ่ายรูป หมวก น้ำดื่ม
- ใส่เสื้อผ้าที่กระชับ รัดกุม
- พูดคุยสอบถามข้อมูลจากชาวบ้านระหว่างทาง
- เดินบนบาทวิถีเพื่อความปลอดภัย ระมัดระวังอันตรายจากรถยนต์

ไม่ควร
- ทิ้งขยะลงบนพื้นดิน
- เดินในขณะฝนตก/ลมแรง

จัดทำโดย

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

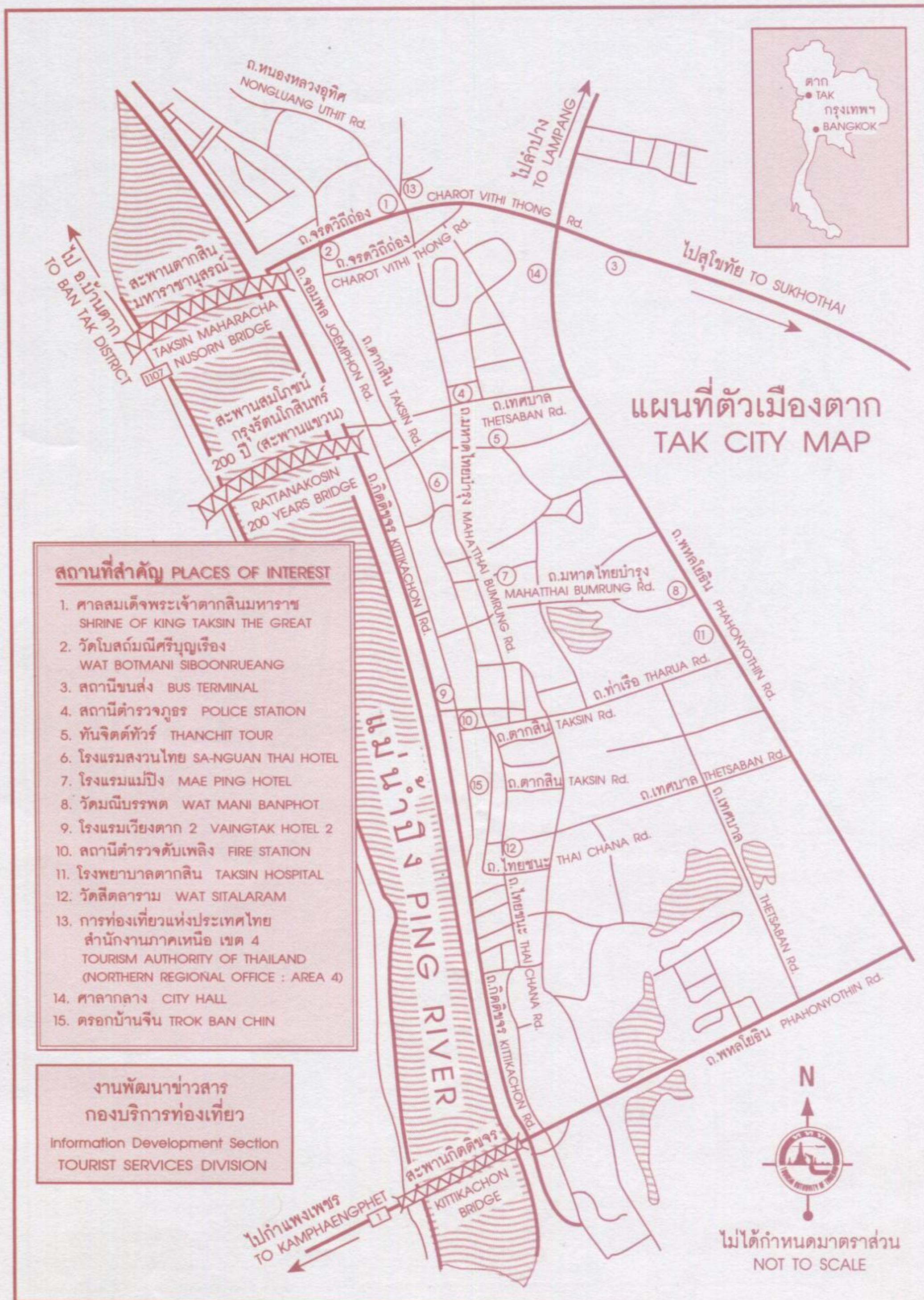
หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
โปรดแจ้ง งานพัฒนาข่าวสาร
โทร. ๐ ๒๖๙๔ ๑๒๒๒ ต่อ ๑๗๗๖-๙
โทรสาร ๐ ๒๖๙๔ ๑๔๐๔

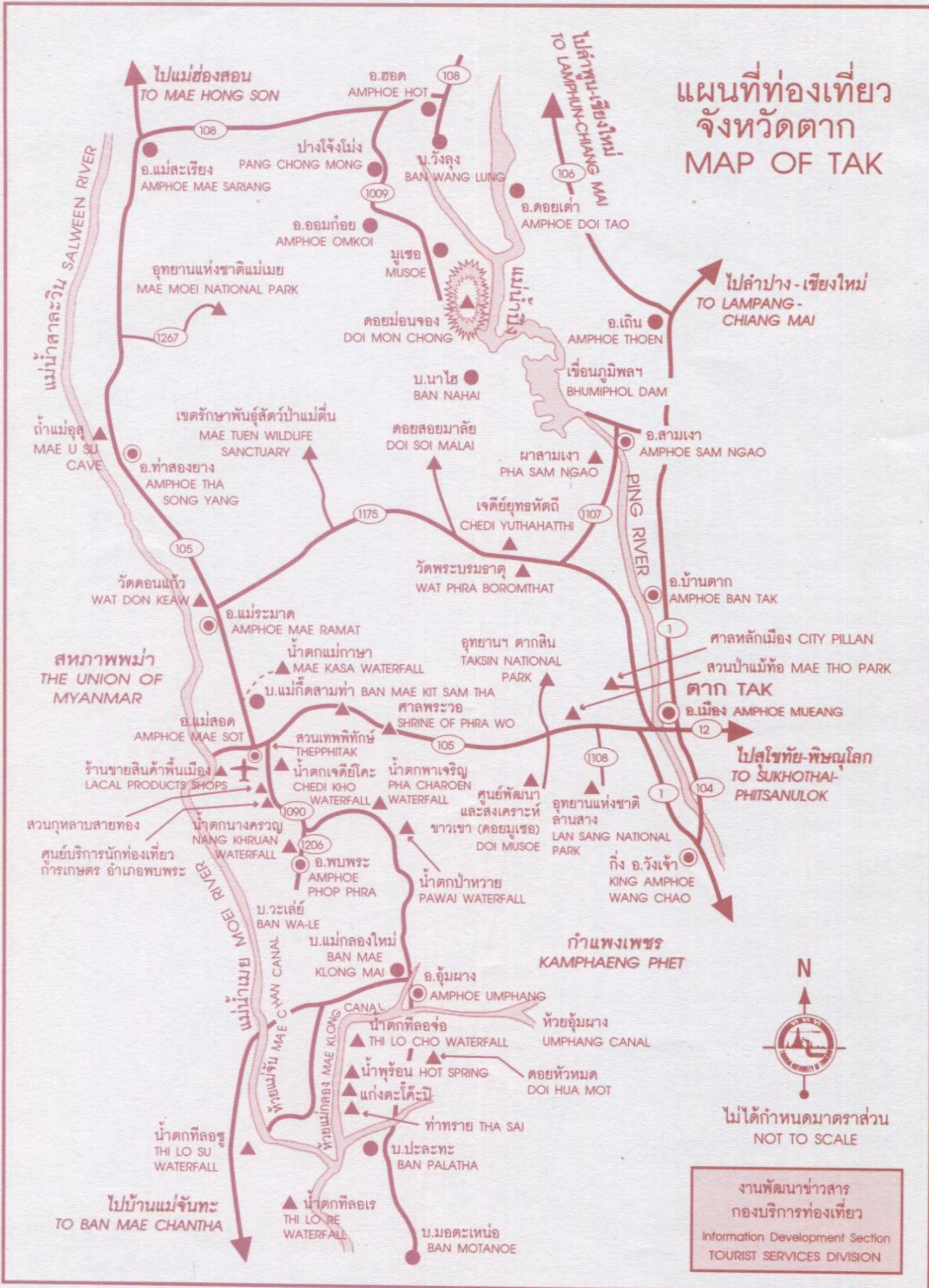
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (จังหวัดตาก)
๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๔๓๔๑-๓ โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๔๓๔๔
E-Mail : tattak@tat.or.th
พื้นที่ความรับผิดชอบ : ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อม และเคารพวิถีไทย

พฤศจิกายน ๒๕๔๔

แผนที่ตัวเมืองตาก
TAK CITY MAP
สถานที่สำคัญ PLACES OF INTEREST
1. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช SHRINE OF KING TAKSIN THE GREAT
2. วัดโบสถ์มณีศรีบุญเรือง WAT BOTMANI SIBOONRUEANG
3. สถานีขนส่ง BUS TERMINAL
4. สถานีตำรวจภูธร POLICE STATION
5. ทันจิตต์ทัวร์ THANCHIT TOUR
6. โรงแรมสงวนไทย SA-NGUAN THAI HOTEL
7. โรงแรมแม่ปิง MAE PING HOTEL
8. วัดมณีบรรพต WAT MANI BANPHOT
9. โรงแรมเวียงตาก 2 VAINGTAK HOTEL 2
10. สถานีตำรวจดับเพลิง FIRE STATION
11. โรงพยาบาลตากสิน TAKSIN HOSPITAL
12. วัดสีตลาราม WAT SITALARAM
13. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 4 TOURISM AUTHORITY OF THAILAND (NORTHERN REGIONAL OFFICE : AREA 4)
14. ศาลากลาง CITY HALL
15. ตรอกบ้านจีน TROK BAN CHIN
งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
Information Development Section
TOURIST SERVICES DIVISION
ถ.หนองหลวงอุทิศ NONGLUANG UTHIT Rd.
ถ.จรดวิถีถ่อง CHAROT VITHI THONG Rd.
ไปลำปาง TO LAMPANG
ไปสุโขทัย TO SUKHOTHAI
ไป อ.บ้านตาก TO BAN TAK DISTRICT
สะพานตากสินมหาราชานุสรณ์
TAKSIN MAHARACHA NUSORN BRIDGE
1107
สะพานสมโภชน์ กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี (สะพานแขวน)
RATTANAKOSIN 200 YEARS BRIDGE
ถ.จอมพล JOEMPHON Rd.
ถ.ตากสิน TAKSIN Rd.
ถ.เทศบาล THETSABAN Rd.
ถ.มหาดไทยบำรุง MAHATTHAI BUMRUNG Rd.
ถ.กิตติขจร KITTIKACHON Rd.
ถ.พหลโยธิน PHAHONYOTHIN Rd.
ถ.ท่าเรือ THARUA Rd.
ถ.ไทยชนะ THAI CHANA Rd.
แม่น้ำปิง PING RIVER
สะพานกิตติขจร KITTIKACHON BRIDGE
ไปกำแพงเพชร TO KAMPHAENGPHET
ตาก TAK
กรุงเทพฯ BANGKOK
N
ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน
NOT TO SCALE

แผนที่ท่องเที่ยว
จังหวัดตาก
MAP OF TAK
ไปแม่ฮ่องสอน
TO MAE HONG SON
อ.ฮอด
AMPHOE HOT
108
ไปลำพูน-เชียงใหม่
TO LAMPHUN-CHIANG MAI
106
ปางโจ้งโม่ง
PANG CHONG MONG
บ.วังลุง
BAN WANG LUNG
อ.แม่สะเรียง
AMPHOE MAE SARIANG
1009
อ.ดอยเต่า
AMPHOE DOI TAO
อ.ออมก๋อย
AMPHOE OMKOI
มูเซอ
MUSOE
SALWEEN RIVER
แม่น้ำสาละวิน
อุทยานแห่งชาติแม่เมย
MAE MOEI NATIONAL PARK
แม่น้ำปิง
ไปลำปาง - เชียงใหม่
TO LAMPANG - CHIANG MAI
ดอยม่อนจอง
DOI MON CHONG
1267
อ.เถิน
AMPHOE THOEN
เขื่อนภูมิพลฯ
BHUMIPHOL DAM
บ.นาไฮ
BAN NAHAI
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น
MAE TUEN WILDLIFE SANCTUARY
ดอยสอยมาลัย
DOI SOI MALAI
อ.สามเงา
AMPHOE SAM NGAO
ถ้ำแม่อุสุ
MAE U SU CAVE
อ.ท่าสองยาง
AMPHOE THA SONG YANG
ผาสามเงา
PHA SAM NGAO
PING RIVER
เจดีย์ยุทธหัตถี
CHEDI YUTHAHATTHI
1175
1107
105
วัดพระบรมธาตุ
WAT PHRA BOROMTHAT
วัดดอนแก้ว
WAT DON KEAW
อ.บ้านตาก
AMPHOE BAN TAK
อ.แม่ระมาด
AMPHOE MAE RAMAT
1
ศาลหลักเมือง CITY PILLAN
อุทยานฯ ตากสิน
TAKSIN NATIONAL PARK
สวนป่าแม้ท้อ MAE THO PARK
สหภาพพม่า
THE UNION OF MYANMAR
น้ำตกแม่กาษา
MAE KASA WATERFALL
บ.แม่กึ๊ดสามท่า BAN MAE KIT SAM THA
ตาก TAK
อ.เมือง AMPHOE MUEANG
ศาลพระวอ
SHRINE OF PHRA WO
อ.แม่สอด
AMPHOE MAE SOT
สวนเทพพิทักษ์
THEPPHITAK
105
12
ไปสุโขทัย-พิษณุโลก
TO SUKHOTHAI-PHITSANULOK
ร้านขายสินค้าพื้นเมือง
LACAL PRODUCTS SHOPS
น้ำตกเจดีย์โคะ
CHEDI KHO WATERFALL
น้ำตกพาเจริญ
PHA CHAROEN WATERFALL
1108
ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์
อุทยานแห่งชาติลานสาง
LAN SANG NATIONAL PARK
104
1090
สวนกุหลาบสายทอง
น้ำตกนางครวญ
NANG KHRUAN WATERFALL
ขาวเขา (ดอยมูเซอ)
DOI MUSOE
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวการเกษตร อำเภอพบพระ
1206
อ.พบพระ
AMPHOE PHOP PHRA
น้ำตกป่าหวาย
PAWAI WATERFALL
กิ่ง อ.วังเจ้า
KING AMPHOE WANG CHAO
MOEI RIVER
แม่น้ำเมย
บ.วะเล่ย์
BAN WA-LE
บ.แม่กลองใหม่
BAN MAE KLONG MAI
กำแพงเพชร
KAMPHAENG PHET
N
MAE CHAN CANAL
อ.อุ้มผาง
AMPHOE UMPHANG
MAE KLONG CANAL
ห้วยอุ้มผาง
UMPHANG CANAL
น้ำตกทีลอจ่อ
THI LO CHO WATERFALL
ห้วยแม่จัน
ห้วยแม่กลอง
น้ำพุร้อน HOT SPRING
แก่งตะโก๊ะปี
ดอยหัวหมด
DOI HUA MOT
ท่าทราย THA SAI
ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน
NOT TO SCALE
น้ำตกทีลอซู
THI LO SU WATERFALL
บ.ปะละทะ
BAN PALATHA
ไปบ้านแม่จันทะ
TO BAN MAE CHANTHA
น้ำตกทีลอเร
THI LO RE WATERFALL
บ.มอตะเหน่อ
BAN MOTANOE
งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
Information Development Section
TOURIST SERVICES DIVISION